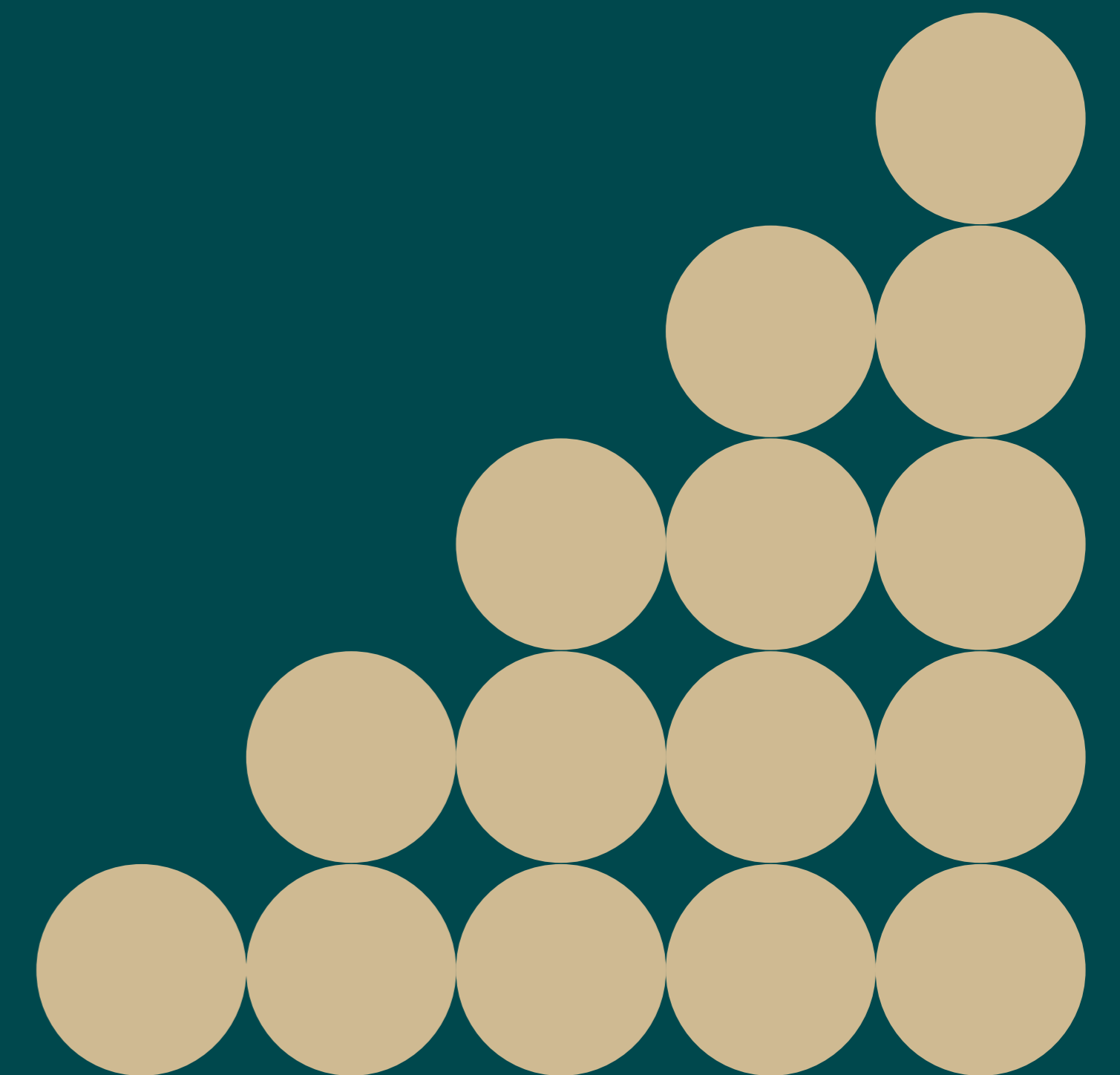
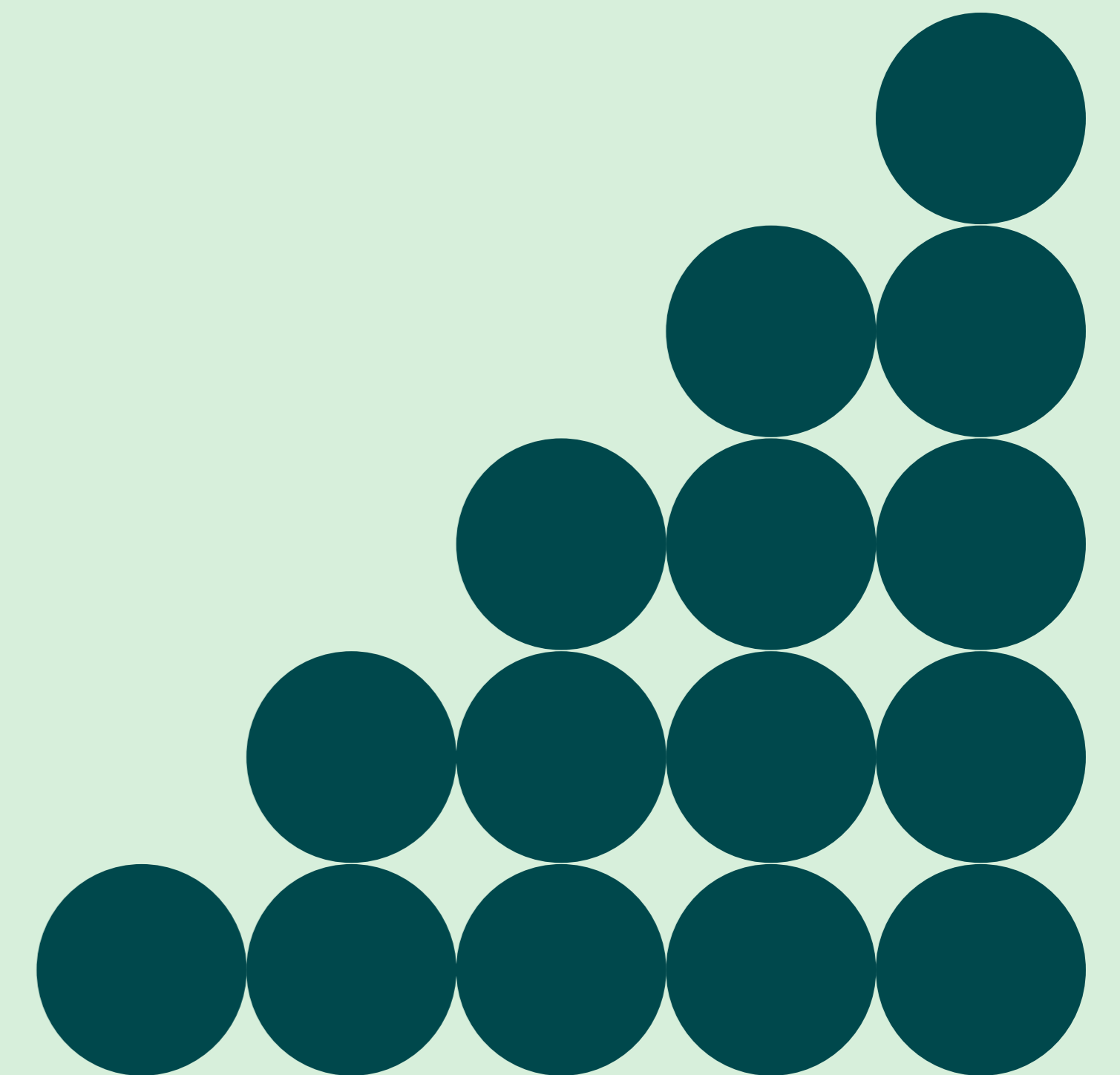

**Liite: indikaattorit
Hyvinvointikertomus 2022–2025**

Elinolot

Ikäryhmittäinen väestörakenne

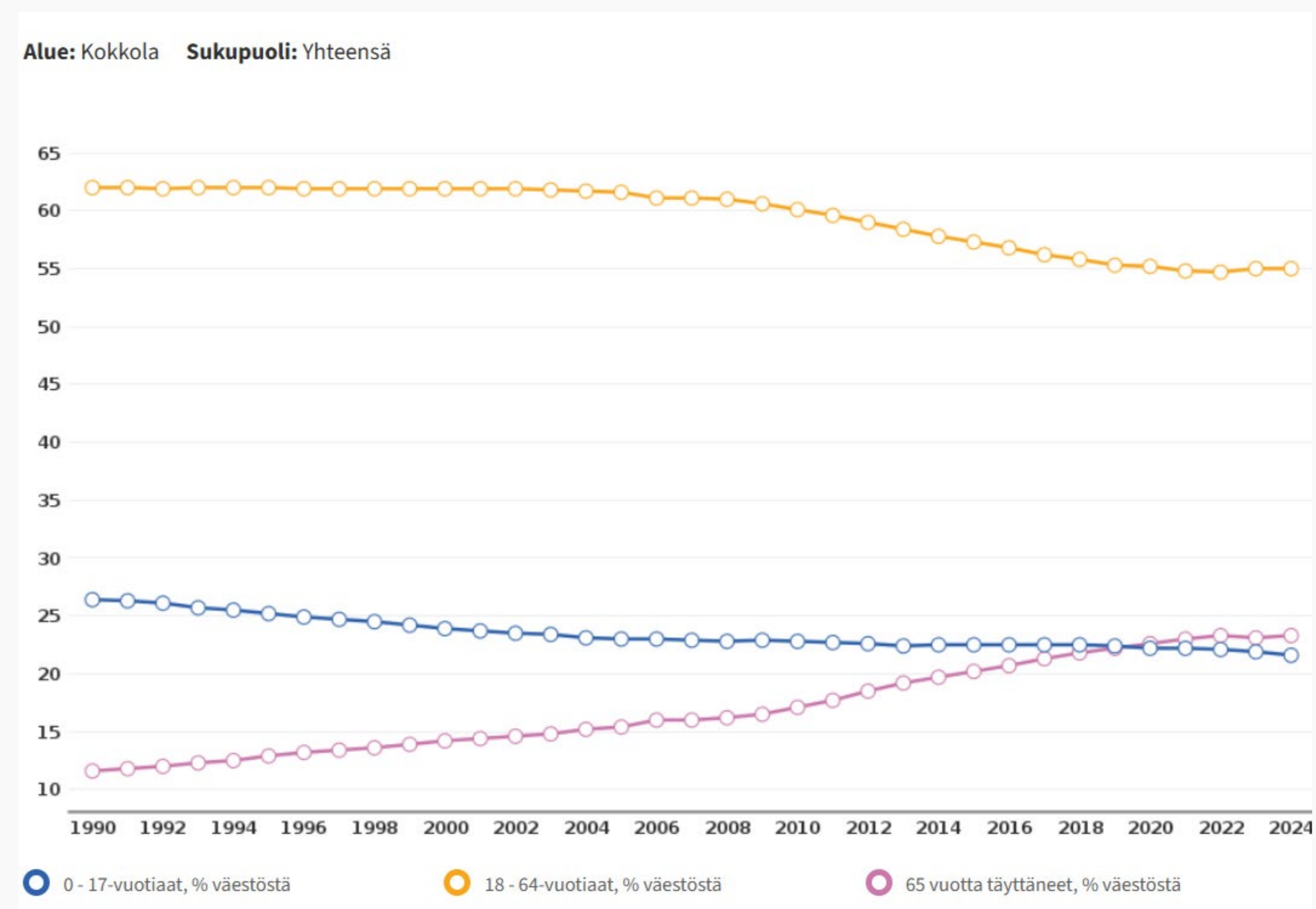
Indikaattori: osuus tietyn ikäryhmän henkilöistä vuoden viimeisenä päivänä.

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilasto (vakituisesti maassa asuvat henkilöt).
Väestösuhteutuksen tekijä THL.

Kokkolassa 65 vuotta täyttäneen väestön osuuden kasvaa ja vastaavasti 0–17 -vuotiaiden osuus pienenee.

Kokkolan asukasluku 2024: 48 367

- 0–17 v. **21,6 %**
- 18–64 v. **55,0 %**
- ≥ 65 v. **23,3 %**

Väestöennuste

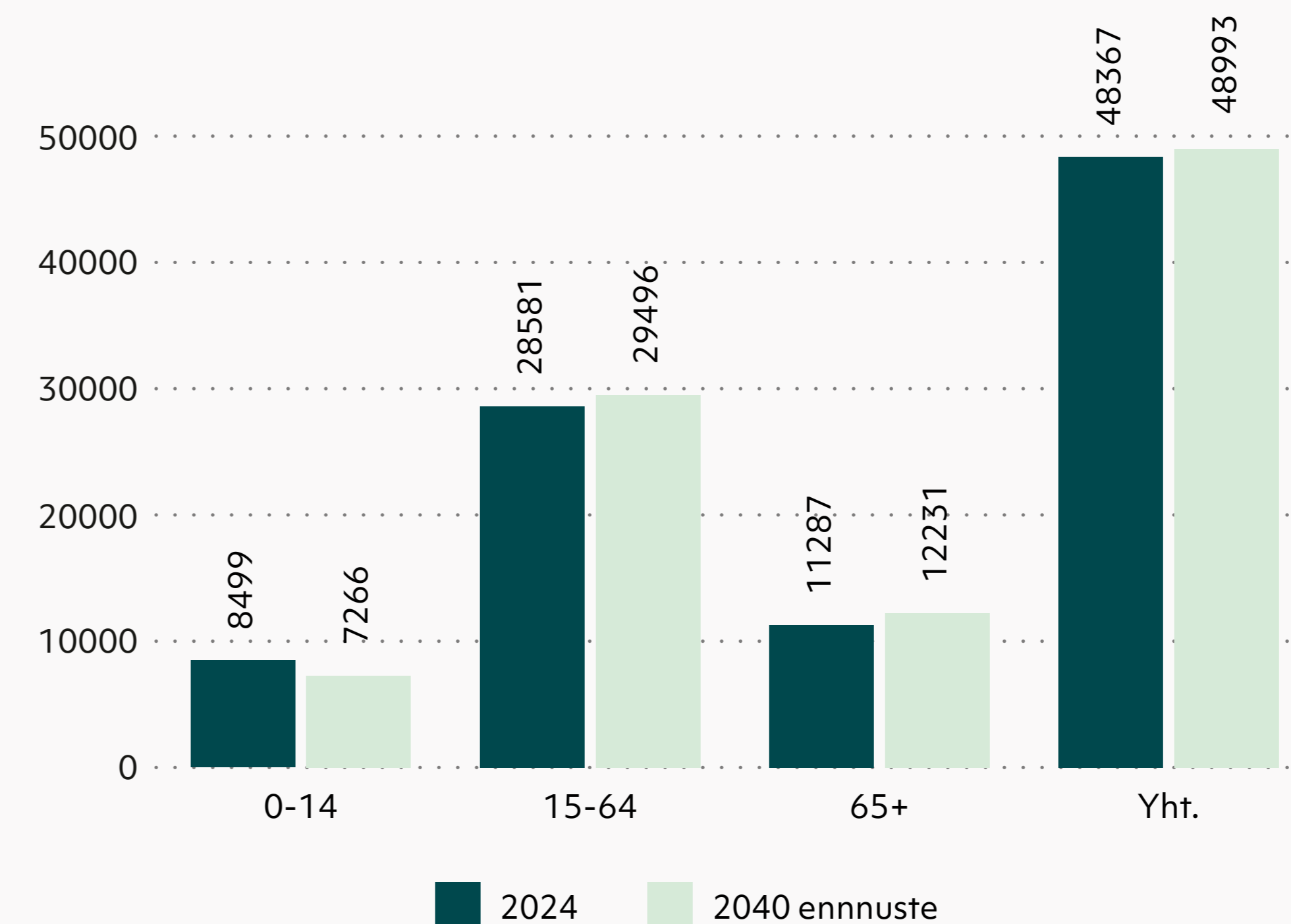
Indikaattori: ennuste vuoden 2040 väkiluvusta (kokonaisväestö ja ikäryhmittäin).

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste

Väestönkehityksen on oletettu jatkuvan viime vuosien kaltaisena. Väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus- ja muuttokerrointen avulla. Ennusteessa ei ole pyritty arvioimaan taloudellisten, sosiaalipoliittisten, aluepoliittisten tms. tekijöiden vaikutusta väestönkehitykseen.

Vuoden 2040 ennuste Kokkolan osalta

- Väestömäärän arvioidaan pysyvän lähes samana
- 0–14 -vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan
- 15–64 -vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän ennustetaan kasvavan

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Indikaattori: vuoden aikana toimeentulotukea pitkäaikaisesti (vähintään 10 kk) saaneiden lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä (perhe, jossa yksi tai kaksi huoltajaa, ja ainakin yksi alaikäinen lapsi).

Lähde: Toimeentulorekisteri (THL)

Indikaattori mittaa todellista köyhyyttä paremmin kuin kaikkien toimeentulotukiasiakkaiden osuus väestöstä. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden aikuisten kohdalla korostuu kasautuva syrjäytymisriski ja kotitalouden jäsenten ylisukupolvisen syrjäytymisen riski. Lapsiköyhyys on merkittävä lastensuojelun ja huono-osaisuuden riskitekijä. Aikuisten toimeentulotuen pitkittymisen taustalla on usein pitkäaikais-työttömyys. Työllistymistä voivat vaikeuttaa esimerkiksi koulutuksen puute, vajaakuntoisuus, terveydelliset ja psyko-sosiaaliset ongelmat.

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, opiskele, tai ole varusmiespalvelussa) olevat 18–24 -vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Indikaattori: syrjäytymisriskissä olevien nuorten ja nuorten aikuisten osuus 18–24 -vuotiaista.

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

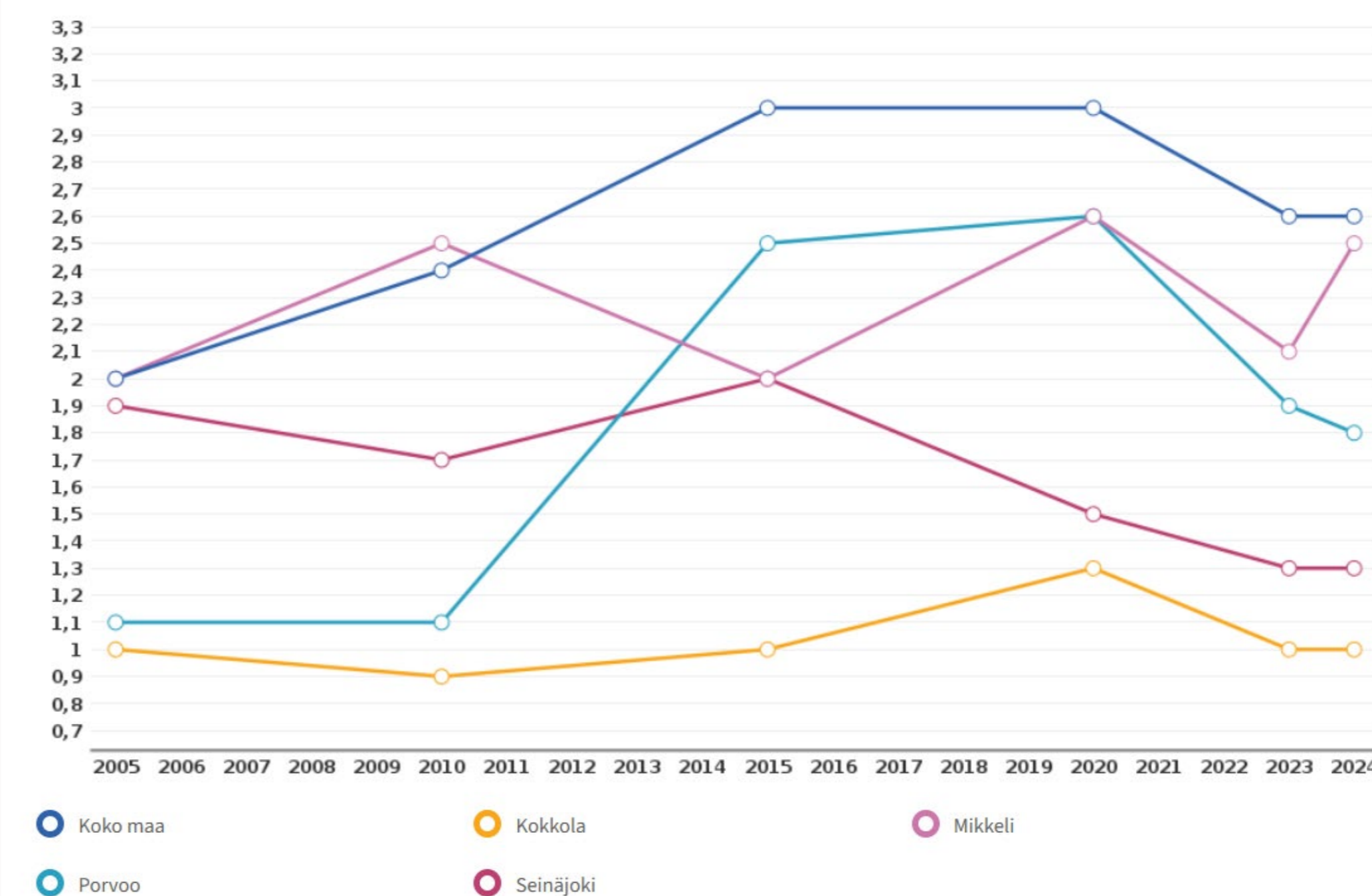
Syrjäytymisriskissä ovat nuoret, jotka eivät opiskele, työskentele tai ole varushenkilöpalveluksessa. He voivat useilla hyvinvoinnin osa-alueilla keskimääräistä heikommin, heidän työllistymisensä on epävarmempaa ja he jäävät keskimääräistä useammin perusasteen koulutuksen varaan.

Kaikki ns. NEET-nuorista (notin employment, education or training) eivät kuitenkaan ole syrjäytyneitä tai syrjäytymisriskissä: joukossa on myös välivuoden pitäjiä, pääsykokeisiin lukijoita, perhevapailta olijoita sekä niitä, jotka pitävät vapaata armeijan päättymisen ja opiskelun aloittamisen välillä.

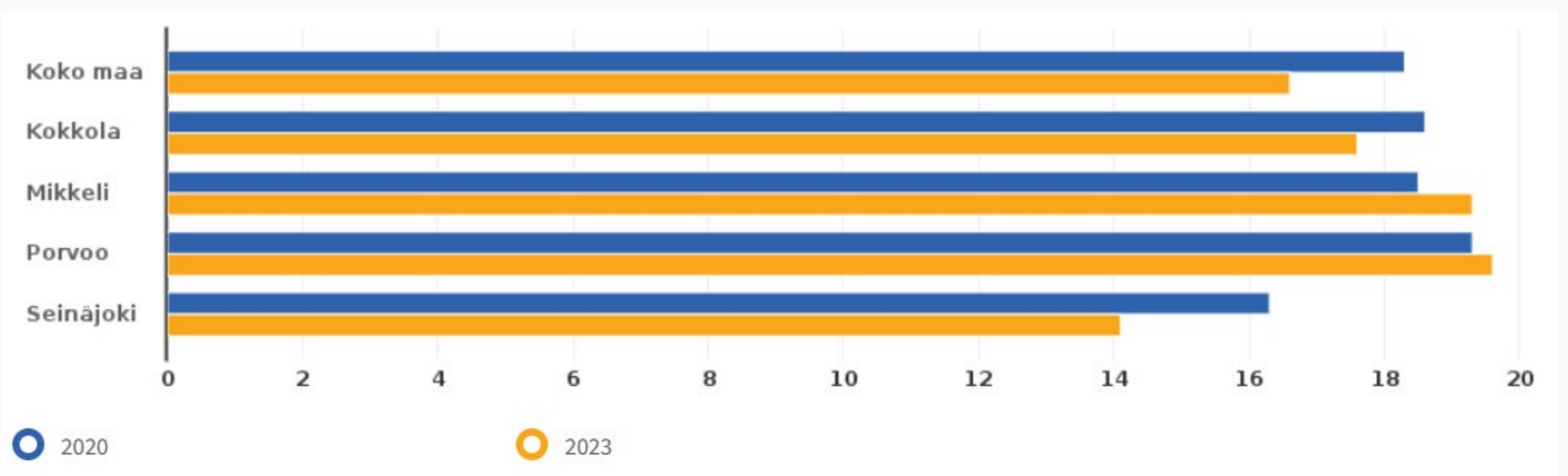
Seurantatutkimuksen mukaan NEET-status yhdistyy erityisesti pitkittyessään monenlaisiin hyvinvointiongelmien, kuten psyykenlääkkeiden tai toimeentulotuen käyttöön, rikostuomioon tai psykiatriseen hoitoon. Jo lyhytkestoinen tilanne lisää selvästi näiden hyvinvointiongelmien riskiä. Kunta ja hyvinvointialue voivat yhdessä luoda sektorirajat ylittäviä ratkaisuja ja toimintamalleja nuorten kouluttautumisen ja työelämään kiinnittymisen parantamiseksi.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

info ind. 5097 Sukupuoli: Yhteensä

Kokkolan tilanne on ollut vuodesta 2005 lähtien koko ajan parempi kuin vertailukunnissa ja koko maassa keskimäärin. Vuonna 2024 toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita lapsiperheitä oli Kokkolassa 1 % kaikista lapsiperheistä.

Syrjäytymisriskissä olevien nuorten osuus on Kokkolassa 17,6 %. Se on pienempi kuin Mikkelissä ja Porvoossa, mutta suurempi kuin Seinäjoella ja koko maassa keskimäärin. Osuus on laskenut hieman vuodesta 2020 vuoteen 2023. Syrjäytymisriski on suurempi miehillä (20,8 %) kuin naisilla (13,9 %).

Työkyvyttömyysindeksi (ikävakioitu)

Indeksi: kuntien ja alueiden työikäisen väestön työkyvyttömyys suhteessa koko maan tasoon.

Lähde:

Indeksissä on kolme eri ryhmää:

- **Työkyvyttömyyseläkkeen saajat joulukuussa** (ETK: Suomen Työeläkkeen saajat -tilasto).
- **Vähintään 3 kuukauden pituisella sairauspäivärahasella olleet vuoden aikana** (Kela: Tilasto sairauspäivärahoista).
- **Ammatillisen kuntoutuspäätöksen saaneet vuoden aikana** (Kela: Tilasto Kelan kuntoutuksesta).

Väestöosuuskeskiarvo suhteutetaan koko maan vastaavaan lukuun. Koko maan indeksin arvo on aina 100. Mitä suurempi arvo, sitä yleisempää työkyvyttömyys alueella on. Alueen kehityksen lisäksi indeksi-arvoon vaikuttaa koko maan samanaikainen kehitys. Indeksi on ikävakioitu.

	2022	2023
Koko maa	100	100
KOKKOLA	116	115,1
Mikkeli	116,0	117,3
Porvoo	74,9	75,8
Seinäjoki	107,0	108,2

Kokkolassa työkyvyttömyys on yleisempää kuin Porvoossa, Seinäjoella ja koko maassa keskimäärin, mutta vähäisempää kuin Mikkeliissä.

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64 -vuotiaista

Indikaattori: vaikeasti työllistyvien osuus (%) 15–64 -vuotiaasta väestöstä.

Lähde: TEM: työnvälitystilasto

Vaikeasti työllistyvien osuus työikäisistä kuvaa rakenteellisen työttömyyden kehitystä osana työmarkkinoita. Työttömyyttä voidaan pitää rakenteellisena, jos se ei vähene, vaikka samanaikaisesti työllisyysaste on korkea ja joillakin aloilla vallitsee työvoimapula.

Vaikeasti työllistyvät: pitkäaikaistyöttömät ja rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömäksi jääneet sekä palveluilta palveluille siirtyneet. Ryhmä on suhteutettu vastaavan ikäiseen väestöön.

Pitkäaikaistyöttömät: vähintään vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleet.

Rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät: viimeisen 16 kk:n aikana yhteensä vähintään 12 kk työttömänä työnhakijana olleet

	2024
Koko maa	4,5
KOKKOLA	3,9
Mikkeli	5
Porvoo	4,2
Seinäjoki	3,2

Kokkolassa rakennetyöttömyyden osuus on ollut 2016–2024 pienempikuin koko maassa keskimäärin.

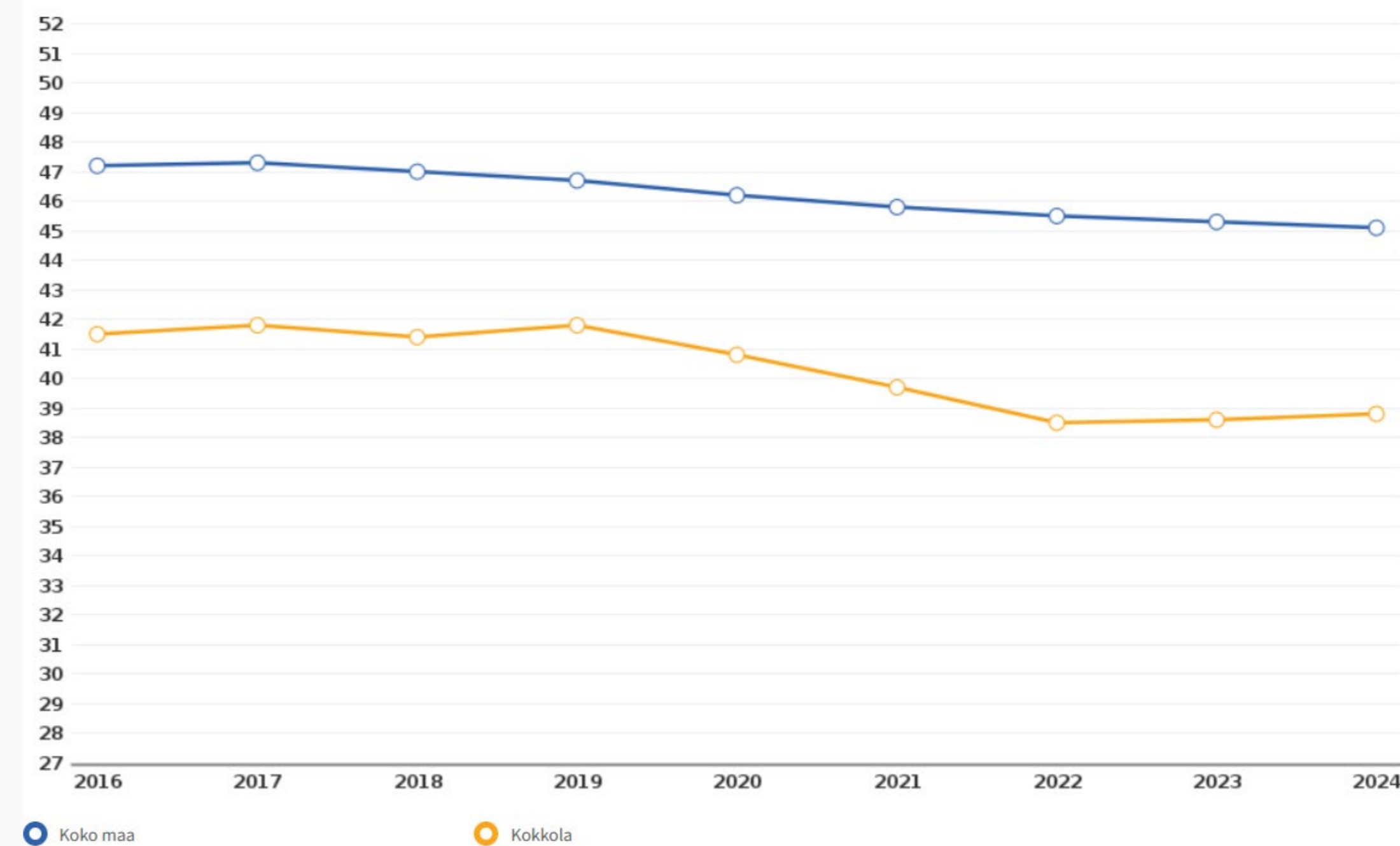
Vuonna 2024 vaikeasti työllistyvien osuus oli 3,9 %, mikä on vähemmän kuin koko maassa keskimäärin, mutta enemmän kuin Seinäjoella.

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet

Indikaattori: yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus (%) vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä.

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilasto: Väestörekisterikeskus, Väestötietojärjestelmä. Väestösuhteutus on tehty THL:ssä käyttäen Väestötilaston tietoja.

Indikaattori ei huomioi laitoksissa kirjoilla olevia, asunnottomia tai ulkomailla ja tietymättömissä olevia.

	2024
Koko maa	45,1
KOKKOLA	38,8
Mikkeli	47,4
Porvoo	42,6
Seinäjoki	43,7

Kokkolassa yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus on ollut 2016–2024 alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Vuoden 2024 tietojen mukaan 38,8 % Kokkolassa asuvista 75 vuotta täyttäneistä asuu yksin. Osuus on korkea, mutta silti pienempi kuin verrokkikunnissa ja koko maassa keskimäärin.

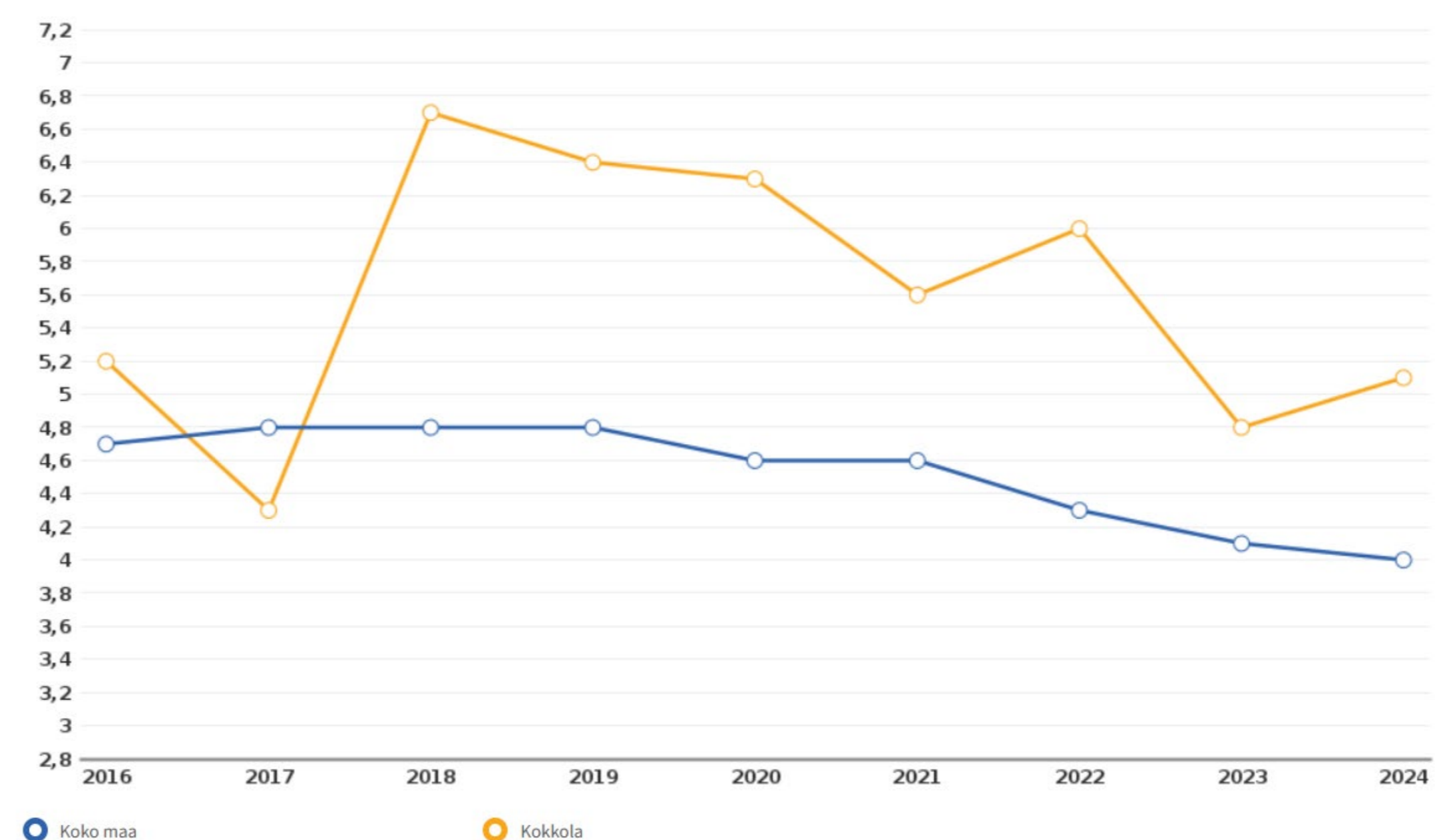
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana

Indikaattori: vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 75 vuotta täyttäneiden hoidettavien osuus (%) vastaavan ikäisestä väestöstä.

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilasto. Väestösuhteutus on tehty THL:ssä käyttäen Väestötilaston tietoja.

Omaishoito: ikääntyneen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki: hoidettavalle annettavista, hänen tarvitsemistaan palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

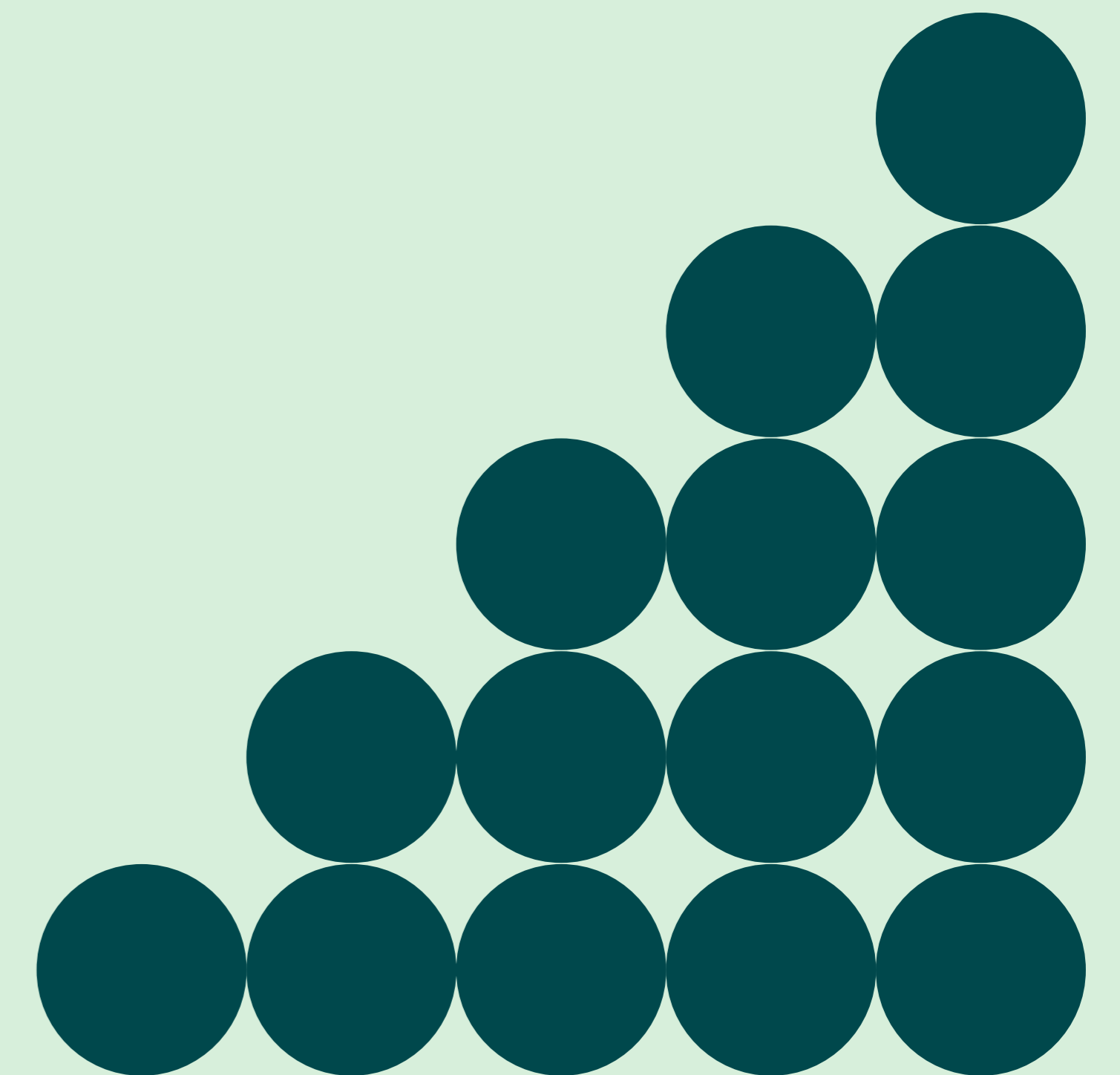
Ikääntyneiden palvelujärjestelmä on aina kokonaisuus ja eri kunnat valitsevat erilaisia järjestämistapoja. Yksittäisten palvelujen vertailu kuntien kesken ei siis kerro koko totuutta, sillä kunnassa voi olla paljon muita palveluja.

	2024
Koko maa	4,0
KOKKOLA	5,1
Mikkeli	4,4
Porvoo	3,4
Seinäjoki	4,0

Kokkolassa omaishoidon tukea saaneita 75 vuotta täyttäneitä hoidettavia on vuoden 2024 tietojen mukaan 5,1 %. Osuus on vähän korkeampi kuin vertailukunnissa ja koko maassa keskimäärin. Osuus on vaihdellut 2016–2024 ollen kuitenkin koko ajan korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.

Elintavat ja riskitekijät

Terveyttä edistäviä elintapoja -summaindikaattori, %

Indikaattori: niiden peruskoulun 4.–5.- ja 8.–9.-luokkalaisten osuus (%), joilla on kolme seuraavista terveyttä edistävästä elintavoista: syö aamupalaa joka arkiamu, liikkuu vähintään tunnin päivässä, nukkuu mielestään tarpeeksi.

Lapsena ja nuorena opitut käyttäytymismallit säilyvät usein aikuisuuteen asti. Myös siksi on tärkeää seurata, kuinka yleistä kouluikäisillä on liikuntasuosituksen saavuttaminen, riittävä uni sekä ruokailurytmin säännöllisyys arjessa. Terveyttä edistävien elämäntapojen omaksumisessa vanhemmilla, koululla ja harrastuksilla on tärkeä merkitys.

Lähde: Kouluterveyskysely

4. ja 5.lk	2019	2021	2023	2025
Koko maa		30	29	31
KOKKOLA		32	27	31
K-P (HVA)		32	27	29
Mikkeli		32	30	32
Porvoo		29	26	35
Seinäjäki		31	28	32

8. ja 9. lk	2019	2021	2023	2025
Koko maa	11	12	13	13
KOKKOLA	12	12	14	13
K-P (HVA)	12	12	13	13
Mikkeli	11	13	16	14
Porvoo	13	10	12	12
Seinäjäki	11	12	13	12

Kokkola 4. ja 5. lk	2019	2021	2023	2025
pojat		36	31	36
tytöt		28	23	26

Kokkola 8. ja 9. lk	2019	2021	2023	2025
pojat	15	14	17	20
tytöt	10	10	12	7

Kokkolan tulokset eivät juuri eroa verrokkikuntien tai koko maan tilanteesta. Sekä ala- että yläkoululaisten osuudet ovat pienet.

Erityisesti yläkoululaisten osalta tilanne on huolestuttava, sillä terveyttä edistävien elintapojen kriteerit täyttyvät vain 13 % Kokkolan 8.- ja 9.-luokkalaisista. Yläkouluikäisistä tytöistä vain 7 % täyttää kriteerit, kun taas yläkoulun poikien osalta osuus on 20 %.

Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys 2–16-vuotiailla

Indikaattori: ylipainon (ml. lihavuuden) (ISO-BMI ≥ 25 kg/m²) yleisyyden 2–16-vuotiailla vastaavan ikäisestä väestöstä, jolle on saatavilla pituus- ja painotieto kalenterivuoden ajalta.

Lähde: Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksissa mitatut pituus- ja painotiedot. *Ylipaino on määritelty suomalaisten lasten aikuisen painoindeksiä vastaavan painoindeksin (ISO-BMI) kriteeristön mukaan.*

Ylipaino ja lihavuus ovat yhteydessä lasten ja nuorten hyvinvointiin, terveyteen ja elämänlaatuun monin tavoin jo lapsuudessa ja myöhemmin aikuisuudessa. Lapsuus- ja nuoruusiässä alkaneella ylipainolla on taipumusta jatkua aikuisikään.

Lasten ja nuorten tervettä kasvua voidaan edistää kunnassa ja hyvinvointialueella usean toimijan yhteistyöllä; esimerkiksi tukemalla lasten, nuorten ja perheiden voimavaroja ja kokonaisvaltaista hyvinvointia, hyvää ravitsemusta sekä monipuolista ja turvallista liikkumista. Lasten ja nuorten terveen kasvun tukeminen, lihavuuden ehkäiseminen ja hoito edellyttävät yhteisiä tavoitteita ja toimivaa yhteistyötä kunnan ja hyvinvointialueiden välillä.

	2019	2021	2023
13 - 16-vuotiailla			
Koko maa	24,9	25,2	23,5
KOKKOLA			25,5
Mikkeli	23,6	25	23,7
Porvoo			
Seinäjäki	25,2		

	2019	2021	2023
2 - 6-vuotiailla			
Koko maa	19,3	20,6	19,4
KOKKOLA			21,3
Mikkeli	17,8	19,5	17,5
Porvoo			20,1
Seinäjäki	20,3		

	2019	2021	2023
7 - 12-vuotiailla			
Koko maa	22,9	24,5	22,3
KOKKOLA			23,1
Mikkeli	22,9	23,8	21,8
Porvoo			20
Seinäjäki	24		

Kokkolassa ylipainoisia 2–16 -vuotiaita on 21,3–25,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Osuus on hieman korkeampi kuin vertailukunnissa ja koko maassa keskimäärin.

Niukasti kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien nuorten osuus, %

Indikaattori: niiden ammatillisen oppilaitoksen ja lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus koko ikäluokasta, jotka ovat syöneet hedelmiä, marjoja ja kasviksia harvemmin kuin 6 päivänä viimeksi kuluneen viikon aikana.

Lähde: Kouluterveyskysely

Kansallisten ravitsemussuositusten mukaan kasviksia, hedelmiä ja marjoja tulisi syödä useita kertoja päivässä. Ruoka-aineryhmänä ne muodostavat terveyttä edistävän ruokavalion perustan, auttavat painon, verenpaineen sekä kolesterolitason hallinnassa sekä edistävät suoliston terveyttä. Väestötasolla runsas kasvien, hedelmien ja marjojen käyttö mm. pienentää riskiä sairastua sydän- ja verisuonisairauksiin, aikuistyyppin diabetekseen sekä eräisiin syöpiin.

2023	
ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat	
Koko maa	95
KOKKOLA	95
Mikkeli	94
Porvoo	94
Seinäjoki	95
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat	
Koko maa	86
KOKKOLA	91
Mikkeli	87
Porvoo	90
Seinäjoki	89

Kokkolan osuudet eivät poikkea kovin paljon vertailukuntien ja koko maan osalta. On kuitenkin huolestuttavaa, että kasviksia, hedelmiä ja marjoja niukasti syövien osuus on kokonaisuudessaan erittäin korkea (Kokkola 91–95%)

Huolta herättävää päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista

Indikaattori: niiden nuorten osuus, joiden päihteiden käyttö herättää huolta.

Indikaattori perustuu neljään osioon:

1. Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavukkeita.
2. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa.
3. Kokeillut vähintään kaksi kertaa kannabista.
4. Pelaa rahapelejä viikoittain.

Tarkastelussa ovat vastaajat, joilla toteutuu vähintään kaksi edellä mainituista.

Lähde: Kouluterveyskysely

	2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat					ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat					lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	7	6	8	7	Koko maa	23	19	18	17	Koko maa	9	7	7	7
KOKKOLA	5	4	5	4	KOKKOLA	19	21	18	9	KOKKOLA	6	5	3	3
K-P (HVA)	6	5	4	5	K-P (HVA)	19	20	18	9	K-P (HVA)	7	5	4	3
Mikkeli	8	5	7	4	Mikkeli	23	18	17	13	Mikkeli	5	5	7	6
Porvoo	5	8	12	6	Porvoo	23	21	24	28	Porvoo	10	6	12	7
Seinäjoki	7	6	8	7	Seinäjoki	22	20	20	17	Seinäjoki	10	5	5	8

Kokkolan osuudet ovat pienemmät kuin vertailukunnissa ja koko maassa keskimäärin.

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta

Indikaattori: niiden lasten ja nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka tupakoivat, nuuskaavat tai käyttävät vesipiippua tai sähkösavuketta päivittäin.

Tupakointi on yksi merkittävimmistä sairastavuutta ja ennen aikaista kuolleisuutta aiheuttavista tekijöistä yhteiskunnassa. Yksilölle terveystarvit ovat huomattavat, sillä joka toinen tupakoija kuolee ennen-aikaisesti. Tupakointi on merkittävä väestöryhmittäisiä terveys- ja kuolleisuuseroja selittävä tekijä ja väestöryhmittäiset erot tupakoinnissa näkyvät jo nuoruudessa. Vaikka tupakointi on nuorilla vähentynyt, esiintyy muiden tupakka- ja nikotiinituotteiden kokeiluja ja käyttöä.

Lähde: Kouluterveyskysely

	2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat					ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat					lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	9	8	11	10	Koko maa	30	26	26	27	Koko maa	6	5	7	8
KOKKOLA	10	6	9	8	KOKKOLA	28	32	26	22	KOKKOLA	8	5	4	6
K-P (HVA)	10	8	8	9	K-P (HVA)	28	31	27	22	K-P (HVA)	8	5	5	6
Mikkeli	9	5	12	9	Mikkeli	31	24	23	25	Mikkeli	4	3	6	9
Porvoo	6	7	17	10	Porvoo	28	20	32	39	Porvoo	5	4	12	9
Seinäjäki	8	7	12	11	Seinäjäki	30	31	30	33	Seinäjäki	9	4	6	12

Kokkolan tilanne on kaikkien oppiasteiden osalta parempi kuin verrokkikunnissa ja koko maassa keskimäärin. Huolta kuitenkin aiheuttaa ammattikoululaisten päivittäinen tupakkatuotteiden tai sähkösavukkeiden käyttö (22 % vastaajista).

Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa

Indikaattori: niiden nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka ovat kokeilleet marihuanaa tai kannabista vähintään kaksi kertaa.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko koskaan kokeillut tai käyttänyt seuraavia aineita?" Kysymyksen osio: marihuanaa tai hasista (kannabista). Vastausvaihtoehdot: 1) en koskaan, 2) kerran, 3) 2-4 kertaa ja 4) 5 kertaa tai useammin. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3 tai 4.

Kannabiksen käytöllä saattaa olla vakavia vaikutuksia ihmisen elintoimintoihin sekä mielenterveyteen. Kannabis heikentää muistia ja tarkkaavaisuutta ja lisää onnettomuusrisiä. Runsas käyttö altistaa ahdistuneisuudelle ja masennukselle. Erityisen haitallista käyttö on nuorille.

	2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat					ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat					lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	6	5	5	4	Koko maa	14	12	11	9	Koko maa	9	8	7	5
KOKKOLA	3	2	2	1	KOKKOLA	9	8	8	2	KOKKOLA	3	4	1	1
K-P (HVA)	3	2	1	1	K-P (HVA)	8	7	8	2	K-P (HVA)	5	3	3	1
Mikkeli	7	4	5	1	Mikkeli	12	9	13	9	Mikkeli	6	7	6	2
Porvoo	4	8	8	4	Porvoo	12	17	19	14	Porvoo	9	7	12	6
Seinäjäki	4	4	4	3	Seinäjäki	10	7	10	9	Seinäjäki	7	4	5	4

Kaikilla oppiasteilla kokkolalaisnuoret ovat kokeilleet kannabista vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Kokeilujen määrä on laskenut vuodesta 2019 lähtien, ollen nyt 1-2 %.

Stimulanttihuumeiden käyttö jätevesiverkoston alueella

Indikaattori: amfetamiinin, metamfetamiinin, MDMA:n ja kokaiinin yhteenlaskettu käyttömäärä, joka kuvaa stimulanttihuumeiden käyttöä mg / 1000 asukasta / vrk jätevesitutkimusten perusteella.

Lähde: THL, jätevesitutkimus

Huumeiden käyttömäärät jätevedenpuhdistamon toiminta-alueella on laskettu laboratorio-olosuhteissa mitatuista huumeiden pitoisuuksista jätevedessä, tulevan jäteveden määrästä sekä alueen väestön määrästä. Seuranta tehdään 27 kaupungin ja lähialueen jätevesipuhdistamoilta samanaikaisesti parillisina vuosina viikon ajan kaksi kertaa vuodessa. Näytteet ovat edustavia 24 tunnin kokoomanäytteitä jätevesipuhdistamolle tulevasta puhdistamattomasta jätevedestä.

Indikaattori kuvaa alueen jätevesipuhdistamon toiminta-alueella tapahtunutta huumeiden käyttöä eli se kuvaa sekä alueen asukkaiden että siellä vierailleiden henkilöiden huumeiden käyttöä. Keräyspaikat on nimetty kunkin puhdistamon toiminta-alueen suurimman kaupungin mukaan. Jätevesitutkimuksilla saadaan riippumatonta tietoa jätevesiverkoston alueella tapahtuvasta huumeiden käytöstä lähes reaaliaikaisesti. Tämä mahdollistaa kaupungin huumetilanteessa tapahtuvien keskeisten muutosten varhaisen tunnistamisen ja menetelmää voidaan käyttää myös huumetilanteen pitkäaikaisseurantaan. Väestötason käytön muutokset huumetilanteessa jätevesitutkimusten kautta mitattuna ovat olleet vahvasti verrannollisia yhteiskunnallisiin lieveilmiöihin, kuten huumerattijuopumuksen kehittymiseen.

	2020	2022	2024
KOKKOLA	179,15	228,94	504,69
Mikkeli	518,12	283,96	479,64
Porvoo			759,72
Seinäjoki	236,73	214,13	439,95

Stimulanttihuumeiden käyttö on lisääntynyt Kokkolan jätevesiverkoston alueella 182 %, eli se on läheskolminkertaistunut.

Stimulanttihuumeiden käyttö Kokkolan jätevesiverkoston alueella on kasvanut voimakkaasti. Vuoden 2020 tulos oli 179,15 mg / 1000 asukasta / vrk. Vuoden 2024 tulos oli puolestaan 504,69 mg / 1000 asukasta / vrk.

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

Indikaattori: alkoholia tosi humalaan asti vähintään kerran kuukaudessa käyttävien nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista.

Lähde: Kouluterveyskysely

Humalajuominen lisää nuorten alttiutta tapaturmille ja väkivallan uhriksi joutumiselle sekä kasvattaa itsemurhien riskiä.

	2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025		2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat					ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat					lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	10	9	9	7	Koko maa	27	24	22	17	Koko maa	18	15	15	12
KOKKOLA	7	7	5	4	KOKKOLA	22	26	20	9	KOKKOLA	12	16	11	9
K-P (HVA)	8	8	5	5	K-P (HVA)	22	26	19	13	K-P (HVA)	12	14	12	7
Mikkeli	8	8	8	5	Mikkeli	29	25	23	13	Mikkeli	13	11	13	12
Porvoo	9	13	14	7	Porvoo	26	25	27	26	Porvoo	22	14	20	13
Seinäjoki	9	11	9	8	Seinäjoki	25	31	25	18	Seinäjoki	19	13	12	12

Kokkolan osalta tilanne on parempi kuin verrokkikunnissa ja koko maassa keskimäärin. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tulos on kuitenkin lukiolaisten osalta vähän Kokkolaa parempi.

Positiivista on se, että tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien osuus vähentynyt Kokkolassa vuodesta 2019 lähtien. Erityisen suuri muutos on ammattikoululaisten osuudessa, joilla tulos on vuodesta 2023 parantunut 11 prosenttiyksiköllä.

Pelaa rahapelejä viikoittain

Indikaattori: rahapelejä viikoittain pelaavien nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa.

Lähde: Kouluterveyskysely

Varhain aloitettu rahapelaaminen ennakoi riskiä aikuisiän ongelmalliseen rahapelaamiseen, joka kytkeytyy usein osaksi muuta riskikäyttäytymistä, kuten päihteiden käyttöä.

Kokkolan osalta osuudet ovat kaikilla oppiasteilla samat tai vähän alhaisemmat kuin koko maassa keskimäärin. Rahapeliin viikoittainen pelaaminen painottuu kaikilla oppiasteilla selkeästi enemmän poikiin. Ammattikoululaisten rahapelaaminen on vähentynyt jatkuvasti vuodesta 2019 lähtien.

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	5	4	5	6
KOKKOLA	4	4	5	4
K-P (HVA)	5	4	4	4
Mikkeli	5	4	4	4
Porvoo	3	5	6	6
Seinäjäki	5	4	5	6

	2019	2021	2023	2025
ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	10	5	7	6
KOKKOLA	11	7	5	4
K-P (HVA)	11	6	6	4
Mikkeli	8	4	8	5
Porvoo	14	7	9	10
Seinäjäki	10	7	9	6

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	4	2	3	4
KOKKOLA	4	3	3	4
K-P (HVA)	3	2	2	3
Mikkeli	4	1	5	4
Porvoo	3	1	3	5
Seinäjäki	5	4	3	4

Kokkola	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
pojat	8	6	8	7
tytöt	1	2	1	0

Kokkola	2019	2021	2023	2025
ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	19	9	7	6
tytöt	2	2	1	1

Kokkola	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	11	7	7	10
tytöt	0	0	0	1

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia

Indikaattori: niiden nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka nukkuvat arkisin tavallisesti alle kahdeksan tuntia.

Lähde: Kouluterveyskysely

Unella on suuri merkitys väestön terveydelle ja hyvinvoinnille. Riittämätön uni on epäterveellistä ja se lisää etenkin aikuistyyppin eli tyyppin 2 diabeteksen sekä sydän- ja verisuonitautien riskiä. Huonosti nukutun yön jälkeen väsymys voimistuu, keskittymiskyky huononee, tarkkaavuus heikkenee, huomiokyky kaventuu, muistaminen vaikeutuu ja reaktiot hidastuvat sekä ärtyneisyys vahvistuu. Nämä muutokset altistavat riidoille, virheille ja näiden seurauksena tapaturmille.

Kokkolassa alle 8 tuntia nukkuvien osuudet eivät poikkea merkittävästi vertailukunnista tai koko maan tilanteesta. On kuitenkin huolestuttavaa, että 37–55 % kyselyyn vastanneista nukkuu alle 8 tuntia yössä. Kaikilla muilla oppiasteilla paitsi ammattikoulussa tyttöjen osuus alle 8 tuntia nukkuvista on selkeästi poikien osuutta suurempi.

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	35	40	36	38
KOKKOLA	33	40	36	37
K-P (HVA)	31	38	34	34
Mikkeli	36	36	36	39
Porvoo	37	48	43	46
Seinäjäki	38	41	42	43

	2019	2021	2023	2025
ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	52	53	51	53
KOKKOLA	54	66	55	55
K-P (HVA)	49	60	51	52
Mikkeli	62	59	56	57
Porvoo	54	40	61	54
Seinäjäki	62	66	53	58

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	42	48	43	45
KOKKOLA	48	50	40	47
K-P (HVA)	43	44	36	41
Mikkeli	34	46	41	44
Porvoo	44	49	49	49
Seinäjäki	47	48	45	43

Kokkola	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
pojat	30	38	32	30
tytöt	36	42	41	45

Kokkola	2019	2021	2023	2025
ammattillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	58	70	59	58
tytöt	50	58	48	51

Kokkola	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	55	38	32	39
tytöt	44	58	46	51

Ei syö koululounasta päivittäin

Kouluruokaa päivittäin syömättömien osuus on lisääntynyt Kokkolassa kaikilla muilla oppiasteilla paitsi lukiossa. Vertailukuntiin ja koko maan tulokseen verrattaessa Kokkolan tulos ei eroa merkittävästi positiiviseen tai negatiiviseen suuntaan.

Sen sijaan tyttöjen ja poikien eron on Kokkolassa merkittävä lounasta päivittäin syömättömien 8.- ja 9.-luokkalaisten osalta. 58 % tytöistä ei syö koululounasta päivittäin, poikin vastaava osuus on 35 %. Myös muilla oppiasteilla on tytöt jättävät päivittäisen kouluaterian syömättä poikia useammin.

Indikaattori: niiden nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka eivät syö kouluruokaa päivittäin.

Lähde: Kouluterveyskysely

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	37	34	38	44
KOKKOLA	30	31	34	46
K-P (HVA)	27	29	33	43
Mikkeli	36	27	37	41
Porvoo	46	41	46	47
Seinäjäki	39	34	37	49

	2019	2021	2023	2025
ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	36	38	39	43
KOKKOLA	29	34	31	38
K-P (HVA)	29	32	33	36
Mikkeli	37	39	44	49
Porvoo	37	42	44	42
Seinäjäki	29	32	30	36

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	30	30	31	36
KOKKOLA	23	30	35	35
K-P (HVA)	24	30	32	33
Mikkeli	40	35	40	50
Porvoo	34	39	42	39
Seinäjäki	36	35	32	42

Kokkola	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
pojat	31	30	28	35
tytöt	28	33	41	58

Kouluruokaa päivittäin syömättömien osuus on lisääntynyt Kokkolassa kaikilla muilla oppiasteilla paitsi lukiossa. Vertailukuntiin ja koko maan tulokseen verrattaessa Kokkolan tulos ei eroa merkittävästi positiiviseen tai negatiiviseen suuntaan.

Tervehampaiset 12-vuotiaat

Indikaattori: tervehampaisten 12-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisistä suun terveydenhuollon tarkastuksessa käyneistä. (Tervehampainen: DMF+dmf=0 (ei kariotuneita, puuttuvia eikä paikattuja hampaita).

Lähde: Perusterveydenhuoltotilasto (THL)

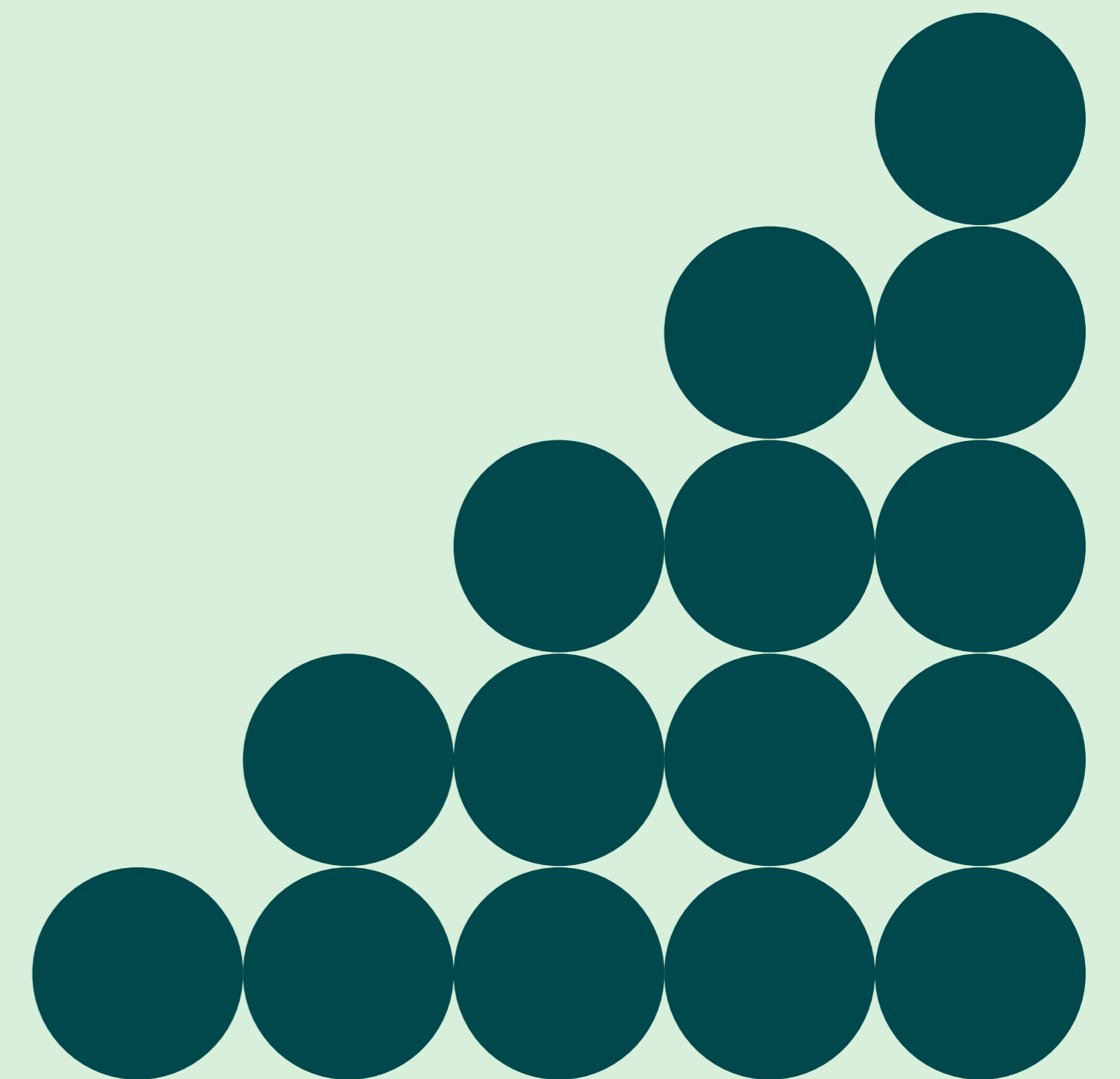
Terve suu on keskeinen hyvinvoinnin edellytys. Huono suunterveys kytkeytyy monin tavoin useisiin elämäntapoihin heikentäviin kansansairauksiin kuten sydän- ja verisuonisairauksiin, diabetekseen ja lihavuuteen. Suun bakteerit voivat myös päästä verenkiertoon ja aiheuttaa esimerkiksi verenmyrkytyksen tai sydämen sisäkalvon tulehduksen.

Suun terveydentila kertoo elintavoista ja elämäntilanteesta laajemminkin. Vähiten koulutettu väestö kärsii suun sairauksista useammin, mutta käyttää vähemmän suun terveydenhuollon palveluja kuin korkeammin koulutetut. Hyvinvointialueen haasteena on saada sekä lapset ja nuoret että aikuisväestö noudattamaan terveyttä ylläpitäviä toimintatapoja, käyttämään suun terveydenhuollon palveluja säännöllisesti ja toimimaan terveellisiä elämäntapoja noudattavana roolimallina perheen lapsille. Heikoimmassa asemassa olevat väestöryhmät tarvitsevat tukea suun terveyden omahoidossa ja tarkastuksiin hakeutumisessa oikea-aikaisesti.

	2024
Koko maa	61,2
KOKKOLA	56,0
Mikkeli	59,1
Porvoo	54,6
Seinäjäki	66,7

Kokkolassa tervehampaisten 12-vuotiaiden osuus on 56 %, mikä on hieman alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin.

Terveydentila

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi

Indikaattori: terveydentilansa keskinkertaiseksi, melko huonoksi tai huonoksi kokevien osuus (%) kysymykseen vastanneista.

Lähde: Kouluterveyskysely

Terveydentilansa huonoksi kokevien osuus Kokkolassa ei poikkea merkittävästi ala- ja yläkoululaisten sekä ammattikoululaisten osalta koko maan tai vertailukuntien tilanteesta. Sen sijaan lukiolaisista 24 % prosenttia kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, kun taas koko maan osalta vastaava osuus on vain 21 %. Myös vertailukunnissa on terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien osuus lukiolaisten osalta Kokkolaa pienempi.

Yläkoululaisten osalta on tapahtunut muutosta parempaan: terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi tuntevien osuus on laskenut vuoden 2023 tilanteesta 7 prosenttiyksiköllä.

Huolestuttavaa on tyttöjen ja poikien välinen suuri ero yläkoulussa, lukiossa ja ammattikoulussa. Esimerkiksi ammattikoulussa jopa 43 % tytöistä kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, kun taas pojista samoin kokee vain 11 %.

	2019	2021	2023	2025
4. ja 5. luokan oppilaat				
Koko maa	9	11	11	8
KOKKOLA	9	9	10	9
K-P (HVA)	10	10	10	9
Mikkeli	10	11	9	7
Porvoo	11	13	12	6
Seinäjäki	8	11	10	7

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	21	26	27	22
KOKKOLA	19	25	27	20
K-P (HVA)	18	25	27	21
Mikkeli	22	25	26	18
Porvoo	23	29	31	22
Seinäjäki	19	23	25	19

	2019	2021	2023	2025
ammattill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	23	28	29	25
KOKKOLA	25	26	23	24
K-P (HVA)	26	25	25	24
Mikkeli	22	24	26	20
Porvoo	31	35	31	23
Seinäjäki	26	28	28	26

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	21	27	25	21
KOKKOLA	23	29	23	24
K-P (HVA)	24	26	25	23
Mikkeli	20	25	29	20
Porvoo	22	31	26	22
Seinäjäki	21	26	23	16

Kokkola	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
pojat	15	15	16	12
tytöt	23	35	38	28

Kokkola	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	13	15	14	17
tytöt	29	37	28	27

Kokkola	2019	2021	2023	2025
ammattill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	18	17	17	11
tytöt	33	42	36	43

Ikävakioitu sairastavuusindeksi

Indikaattori: kunnan väestön sairastavuus suhteessa koko maan tasoon.

Indikaattori koostuu kymmenestä erillisestä sairausryhmittäisestä osaindeksistä, jotka kuvaavat kyseisten sairauksien yleisyyttä alueen väestössä. Indeksissä ovat mukana syövät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, vakavat mielenterveyden häiriöt, tapaturmat, muistisairaudet, keuhkosairaudet, diabetes, alkoholisairaudet.

Lähde: Kansallinen terveysindeksi (Kela ja THL)

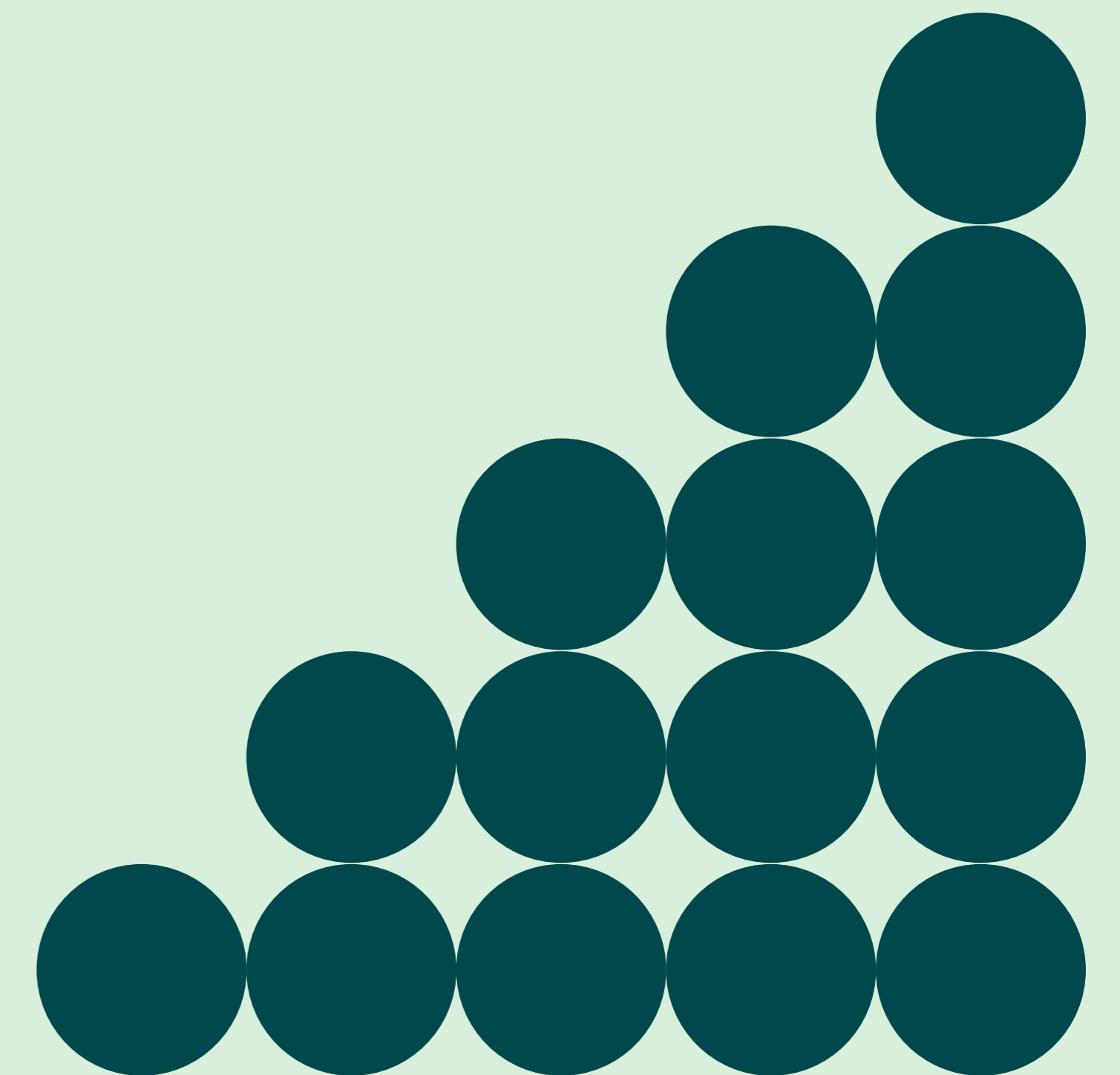
Sairastavuusindeksi muodostetaan osaindeksien painotettuna summana. Indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun (arvo 100 aikasarjan viimeisimpänä vuonna). **Mitä suuremman arvon kunta saa, sitä yleisempää on sairastavuus kunnassa.**

Indeksi kuvaa hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden sekä sosiaaliturvaetuksien tarvetta kuormittavimpien sairausryhmien ja terveysongelmien osalta. Se auttaa sekä kuntia että hyvinvointialueita ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kohdentamisessa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyössä.

	2021	2022	2023
Koko maa	101,1	100,6	100
KOKKOLA	105,3	103,9	104,4
Mikkeli	105,1	102,4	104,3
Porvoo	94,9	93,1	92,0
Seinäjoki	110,3	109,2	107,6

Kokkolan sairastavuusindeksi on vaihdellut vuosina 2021–2023 välillä 103,9–105,3. Se on hiukan koko maan keskimääräistä sairastavuusindeksiä korkeampi. Vertailukunnista vain Seinäjoen indeksi on korkeampi kuin Kokkolassa.

Mielenterveys

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

Indikaattori: kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneiden opiskelijoiden osuus (%) kysymykseen vastanneista.

Lähde: Kouluterveyskysely

Ahdistuneisuus on nuorilla yleisimpiä mielenterveyden ongelmia. Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmat rasittavat hoitojärjestelmää erityisesti yleisyyden ja pitkäkestoisuuden vuoksi. Ahdistushäiriö sen sijaan vaikeuttaa nuoren pärjäämistä opiskelussa ja muista iänmukaisista haasteista suoriutumisesta. Se altistaa myös masennuksen ja mahdollisesti päihdehäiriön synnylle, jotka voivat vaikeuttaa myöhempää työelämään pääsyä tai siitä suoriutumista.

Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien osuus ei ole palautunut Kokkolassa millään oppiasteella koronaa edeltävälle tasolla.

Ammattikoululaisten osalta osuus on jopa kasvanut 6 prosenttiyksikköä vuodesta 2023.

Kaikilla oppiasteilla ahdistuneisuuden kokemukset painottuvat selkeästi tyttöihin. Muutos on ollut merkittävä.

Vuonna 2019 lukiota käyvistä tytöistä 16 % ja yläkoulua käyvistä tytöistä 19 % koki ahdistuneisuutta. Vuonna 2025 lukiota käyvien tyttöjen osuus nousi 26 %:iin ja yläastelaisten osuus 31 prosenttiin. Ammattikoulua käyvistä tytöistä jopa 40 % kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta.

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	13	19	21	22
KOKKOLA	12	20	20	18
K-P (HVA)	11	19	20	20
Mikkeli	12	19	22	19
Porvoo	14	22	24	25
Seinäjoki	11	18	18	23

	2019	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	11	17	18	19
KOKKOLA	12	17	15	21
K-P (HVA)	12	17	16	19
Mikkeli	11	15	19	17
Porvoo	10	17	23	18
Seinäjoki	15	15	18	20

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	14	22	21	21
KOKKOLA	11	22	20	20
K-P (HVA)	13	21	22	20
Mikkeli	13	24	24	21
Porvoo	14	25	22	22
Seinäjoki	16	22	20	19

Kokkola	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
pojat	5	8	9	7
tytöt	19	31	31	31

	2019	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	6	8	7	8
tytöt	19	33	28	40

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	3	8	6	9
tytöt	16	31	29	26

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana

Indikaattori: niiden nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka ovat kokeneet vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon. Indikaattori perustuu positiivista mielenterveyttä mittaavaan WEMWBS-mittariin.

Lähde: Kouluterveyskysely

Positiivinen mielenterveys pitää sisällään mm. koherenssin tunteen, resilienssin eli pärjäävyyden, pystyvyyden, elämäntyytyväisyyden, elämänlaadun, luonteenvahvuuden, optimismin ja onnellisuuden. Nämä erilaiset psyykkiset vahvuudet ja kyvyt muodostavat ihmisen voimavarat.

Korkea positiivinen mielenterveys on yhteydessä muun muassa parempaan tuottavuuteen, fyysiseen hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Sen on todettu myös suojaavan itsemurha-ajatuksilta sekä opiskeluvaikeuksilta.

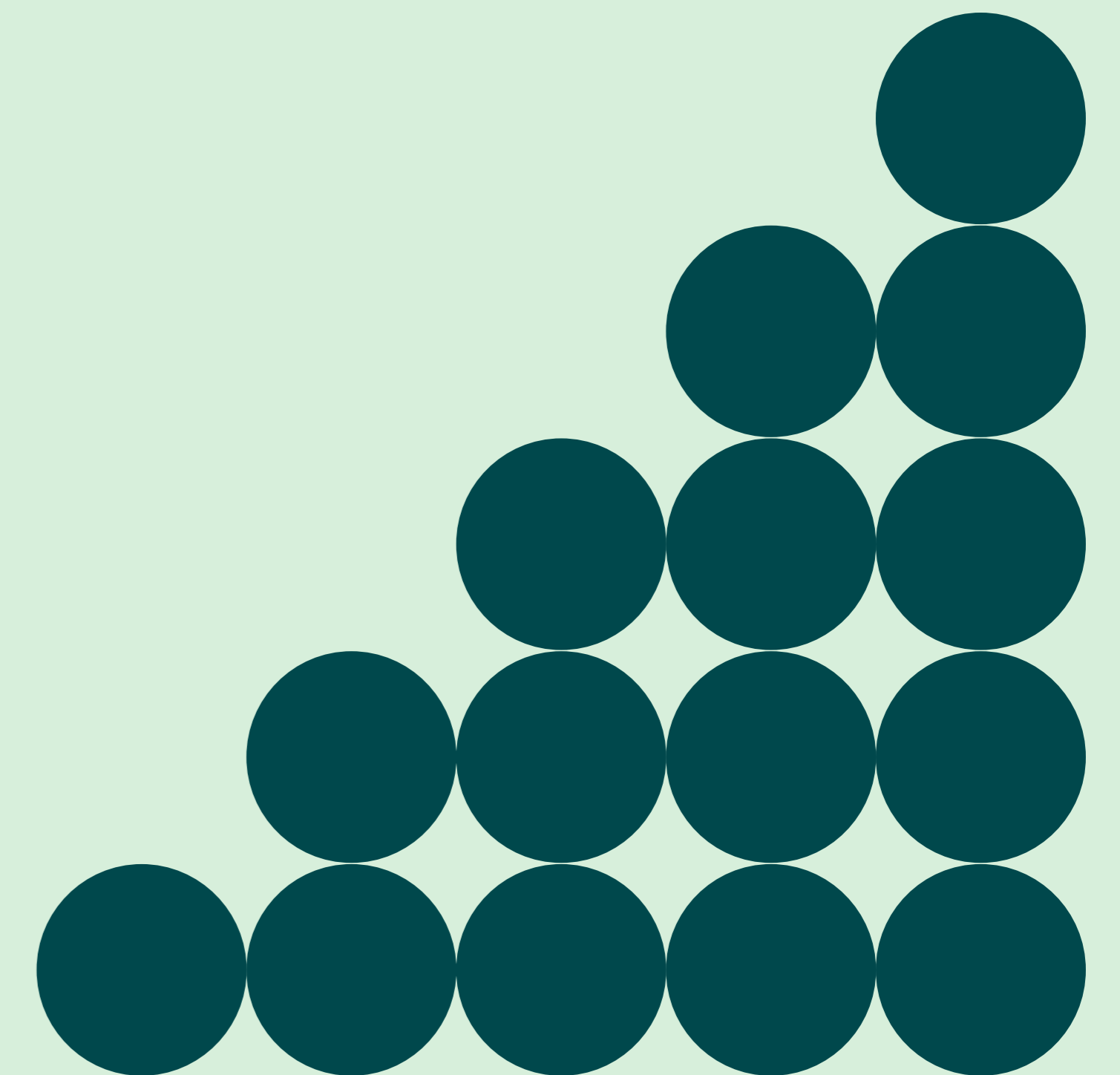
**Vahvaa positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuudet ovat Kokkolassa alhaisia, 9–11%.
Osuudet ovat koko myös koko maan ja verrokkikuntien osalta alhaisia.**

	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat			
Koko maa	9	8	10
KOKKOLA	9	6	11
K-P (HVA)	9	6	9
Mikkeli	8	8	8
Porvoo	8	8	9
Seinäjoki	10	8	10

	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat			
Koko maa	9	9	11
KOKKOLA	9	6	8
K-P (HVA)	9	7	8
Mikkeli	11	13	14
Porvoo	9	11	9
Seinäjoki	9	8	12

	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat			
Koko maa	8	8	10
KOKKOLA	8	9	9
K-P (HVA)	8	9	9
Mikkeli	5	7	11
Porvoo	8	8	7
Seinäjoki	8	9	10

Elämänlaatu

Tyytyväinen elämänsä tällä hetkellä

Indikaattori: niiden lasten/nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka ovat erittäin tai melko tyytyväisiä elämänsä tällä hetkellä.

Lähde: Kouluterveyskysely

Tyytyväisyydellä elämään on suuri merkitys lasten ja nuorten myönteiselle kehitykselle. Se suojaa psyykkisiltä ongelmilta. Lapsuudessa ja nuoruudessa elämään tyytyväisyyteen vaikuttavat elämäkokemukset ja ihmissuhteet perheessä ja kaveripiirissä, kokemus elämässä pärjäämisestä ja elämän olemisesta hallinnassa, tunne omasta arvokkuudesta, tunne päivittäisten tekemisten merkityksellisyydestä, tunne siitä että elämällä on päämäärä ja tarkoitus, lapsuudenkodin ongelmat tai myönteinen ilmapiiri, menestyminen koulussa, tunne kouluyhteisöön kuulumisesta, itsetuntemus, itsetunto, perherakenne (korkeimman sosio-ekonomisen kotitaustan omaavat nuoret tyytyväisimpiä).

Lasten ja nuorten kokema tyytyväisyys elämään voi suojella lasta tai nuorta esimerkiksi stressin kielteisiltä vaikutuksilta sekä ehkäistä psyykkisiä ongelmia ja ei-toivottua psykopatologista käyttäytymistä. Kouluissa toteutetuilla, lasten ja nuorten sosiaalisia taitoja, tunnetaitoja ja henkilökohtaisia vahvuuksia vahvistavilla interventioilla on todettu myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten kehitykseen.

Elämään tyytyväisten osuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia Kokkolassa ja osuus on samaa luokkaa kuin verrokkikunnissa ja koko maassa keskimäärin. Positiivista on, että suurin osa vastaajista kaikilla oppiasteilla on tyytyväinen elämänsä. Kaikkien muiden oppiasteiden kuin alakoulun osalta tytöt ovat elämänsä selkeästi tyytymättömämpiä kuin pojat.

	2019	2021	2023	2025
4. ja 5. luokan oppilaat				
Koko maa	89	85	85	85
KOKKOLA	92	88	87	86
K-P (HVA)	91	88	86	85
Mikkeli	91	87	85	86
Porvoo	90	84	84	86
Seinäjäki	91	86	88	87

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	75	68	66	68
KOKKOLA	77	68	69	71
K-P (HVA)	78	69	68	70
Mikkeli	76	68	65	69
Porvoo	75	64	62	67
Seinäjäki	78	70	69	71

	2019	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	76	71	66	68
KOKKOLA	79	70	70	66
K-P (HVA)	80	72	70	66
Mikkeli	75	75	67	75
Porvoo	75	67	67	67
Seinäjäki	75	74	66	67

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	75	68	67	71
KOKKOLA	72	68	71	69
K-P (HVA)	73	69	68	69
Mikkeli	76	69	63	74
Porvoo	73	64	65	73
Seinäjäki	74	73	71	73

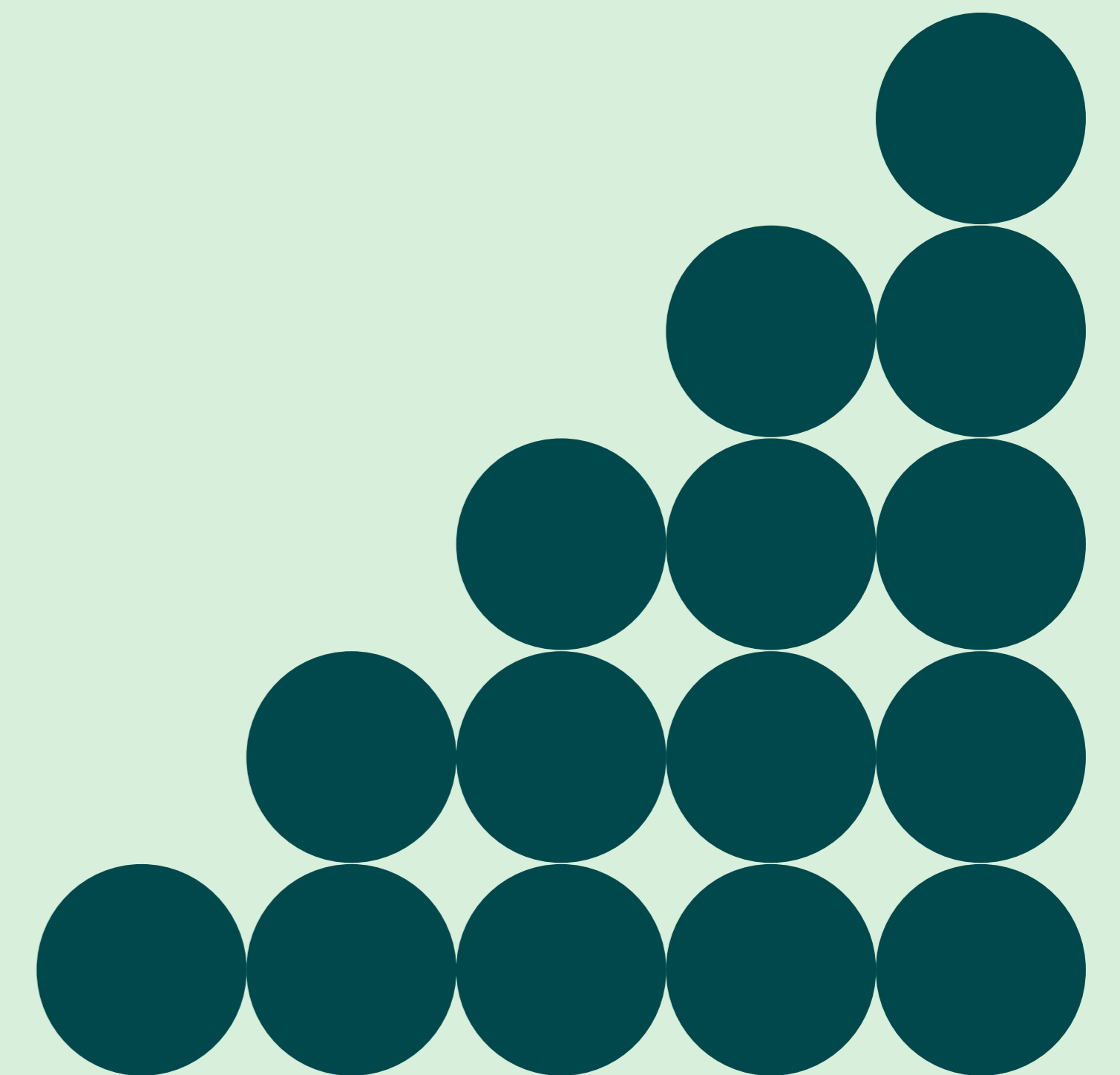
Kokkola	2019	2021	2023	2025
4. ja 5. luokan oppilaat				
pojat	94	91	91	89
tytöt	91	85	82	82

Kokkola	2019	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	83	75	73	77
tytöt	76	60	63	49

Kokkola	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
pojat	86	82	80	81
tytöt	69	56	57	60

Kokkola	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
pojat	80	80	79	73
tytöt	68	60	66	67

Turvallisuus

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

Indikaattori: koulukiusaamisen kohteeksi kerran viikossa tai useammin lukukauden aikana joutuneiden lasten/nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista

Lähde: Kouluterveyskysely

Koulukiusaaminen on merkittävä riskitekijä mielen-terveyden ongelmille. Siihen puuttuminen on yksi mahdollisuus ehkäistä mielen-terveyden ongelmia. Koko maassa viikoittaista kiusaamista kokee 9 % alakoulun vastaajista, Kokkolassa 8 %.

Yläkoulun vastaajista viikoittaisen kiusaamisen kohteena on Kokkolassa 5 % vastaajista, koko maassa keskimäärin 8%

Kokkolan lukioissa ei vastaajien mukaan ilmene kiusaamista ja koko maankin tasolla vain 2 %.

Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 2 % kokee Kokkolassa kiusaamista, kun koko maassa osuus on keskimäärin 4 %.

Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana

Indikaattori: niiden lasten/nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muun huolta pitävän aikuisen fyysistä väkivaltaa vuoden aikana.

Lähde: Kouluterveyskysely

Lapsen tai nuoren kaltoinkohtelu ja fyysinen väkivalta aiheuttaa runsaasti haittoja sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Fyysisen väkivallan kokeminen voi aiheuttaa fyysisiä vammoja, tunne-elämään ja käyttäytymiseen liittyviä ongelmia sekä pitkäaikaisina seurauksina erilaisia sairauksia. Fyysinen pahoinpitely voi johtaa lapsen kuolemaan. Fyysisen väkivallan kohteeksi joutuneiden lasten ja nuorten älyllisen kehityksen on todettu hidastuneen. Lisäksi fyysisen väkivallan on todettu lisäävän psyykkisten ongelmien riskiä kuten ahdistuneisuutta ja masentuneisuutta. Fyysinen väkivalta ja kaltoinkohtelu johtaa lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen häiriintymiseen, millä itsessään on vakavia seurauksia.

Lapsena fyysisen väkivallan ja pahoinpitelyn kohteeksi joutuneet lapset pahoinpitelevät aikuisuudessa suuremmalla todennäköisyydellä kumppaniaan tai osallistuivat muuhun rikolliseen toimintaan kuin muilla keinoilla kasvatetut ikätoverinsa.

Kokkolan osalta fyysisen väkivallan osuudet ovat pienentyneet kaikilla oppi-asteilla muutamalla prosenttiyksiköllä.

	2019	2021	2023	2025
4. ja 5. luokan oppilaat				
Koko maa	7	8	9	9
KOKKOLA	7	8	8	8
K-P (HVA)	7	8	8	8
Mikkeli	8	7	10	8
Porvoo	7	7	10	8
Seinäjäki	7	9	9	10

	2019	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	4	3	4	4
KOKKOLA	2	2	3	2
K-P (HVA)	2	3	3	2
Mikkeli	4	2	1	2
Porvoo	3	2	5	5
Seinäjäki	5	3	5	4

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	5	6	8	8
KOKKOLA	3	5	6	5
K-P (HVA)	4	6	7	6
Mikkeli	6	5	7	8
Porvoo	6	5	8	7
Seinäjäki	4	7	8	8

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	1	1	2	2
KOKKOLA	0	0	1	0
K-P (HVA)	0	1	1	0
Mikkeli	0	0	2	3
Porvoo	1	1	2	3
Seinäjäki	1	2	1	2

	2019	2021	2023	2025
4. ja 5. luokan oppilaat				
Koko maa	13	15	16	12
KOKKOLA	15	16	17	12
K-P (HVA)	16	17	18	12
Mikkeli	12	13	13	9
Porvoo	14	17	18	12
Seinäjäki	14	17	17	11

	2019	2021	2023	2025
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	7	7	7	5
KOKKOLA	7	8	6	5
K-P (HVA)	7	7	6	5
Mikkeli	4	6	4	4
Porvoo	8	5	7	7
Seinäjäki	11	8	10	5

	2019	2021	2023	2025
8. ja 9. luokan oppilaat				
Koko maa	12	12	12	9
KOKKOLA	10	15	11	7
K-P (HVA)	11	14	11	8
Mikkeli	10	11	13	8
Porvoo	12	14	14	10
Seinäjäki	13	11	13	8

	2019	2021	2023	2025
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat				
Koko maa	7	8	8	5
KOKKOLA	8	7	9	5
K-P (HVA)	7	7	9	5
Mikkeli	6	7	7	6
Porvoo	9	9	7	3
Seinäjäki	8	8	5	4

Tapaturmaindeksi

Indikaattori: vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoitoa saaneiden tai tapaturmaisesti kuolleiden henkilöiden määrä alueen väestössä suhteessa koko maan tasoon. Indeksi on ikävakioitu.

Lähde: Tapaturmien yleisyys määritetään hoitoilmoitusrekisterin päädiagnoosimerkintöjen ja Tilastokeskuksen Kuolemansyytilaston tietojen perusteella.

Indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun (arvo 100 aikasarjan viimeisimpänä vuonna). Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempiä tapaturmat alueella ovat.

Vammat ja myrkytykset voivat syntyä tapaturmien, itsensä vahingoittamisen tai väkivallan seurauksena. Tapaturmat kattavat useita erilaisia syitä, kuten esimerkiksi liikenteen, tulipalot, myrkytykset tai kaatumiset. Vammojen ja myrkytysten syyt ja ehkäisy ovat vahvasti sidoksissa ikään ja sukupuoleen. Väestötasolla vammoja ja myrkytyksiä ennustaa mm. ikärakenne ja päihteiden käyttö. Väestön toimintakyvystä ja terveydestä huolehtiminen auttaa ehkäisemään vammoja ja myrkytyksiä. Lisäksi lainsäädäntö, toimintakäytännöt sekä tekniset ratkaisut voivat parantaa turvallisuutta etenkin kontrolloiduissa ympäristöissä, kuten työssä ja liikenteessä, mutta myös kotona ja vapaa-ajalla.

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

Indikaattori: poliisin tietoon tulleiden väkivaltarikosten (henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten) osuus / 1000 asukasta.

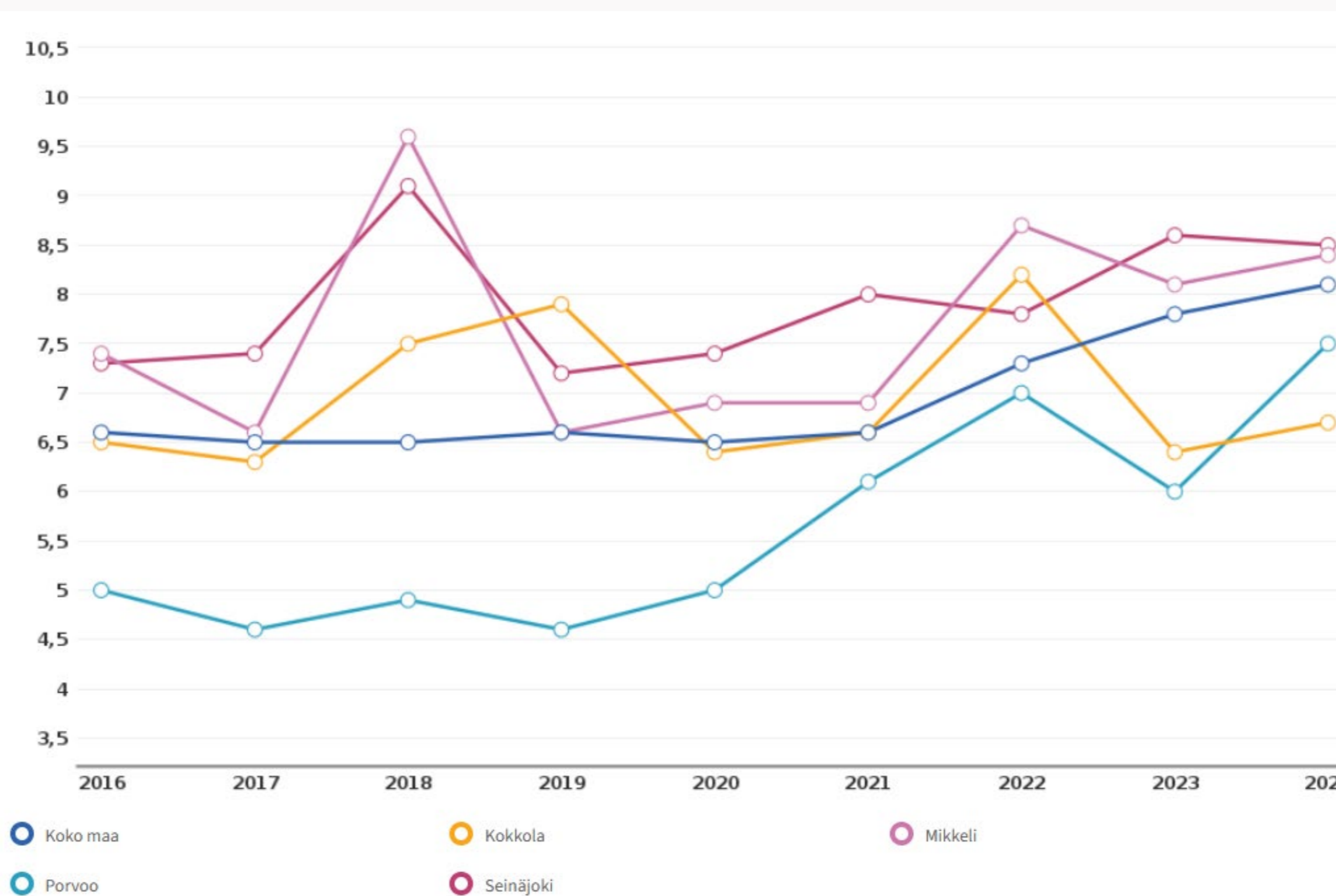
Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilastot (Tilastokeskus)

Kyseessä ovat sellaiset väkivaltarikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan.

Väkivaltarikostilastoissa tapahtuvat muutokset heijastavat suurelta osin päihteiden käytössä tapahtuvia muutoksia. Henkirikoksista 80 % on arvioitu liittyvän päihteiden käyttöä. Pahoinpitelyrikoksiin syylliseksi epäillyistä (2005) lähes 70 % oli päihteiden vaikutuksen alaisina ja vastaava luku ryöstörikoksissa oli 56 %. Poliisin tietoon tulee vain osa väkivaltarikoksista. Alkoholin ja väkivallan yhteys liittyy nimenomaan alkoholihumalan ja väkivallan yhteyteen. Väkivallan riski kasvaa vuorovaikutustilanteissa, joissa osapuolet tai ainakin joku paikallaolijoista on humalassa. Kohtuukäyttö ei lisää väkivaltaisen käyttäytymisen todennäköisyyttä.

	2023
Koko maa	100
KOKKOLA	139,9
Mikkeli	101,9
Porvoo	107,7
Seinäjoki	136,7

**Kokkolan osalta tapaturma-
indeksi on korkeampi kuin
verrokkikunnissa ja koko
maassa keskimäärin.**

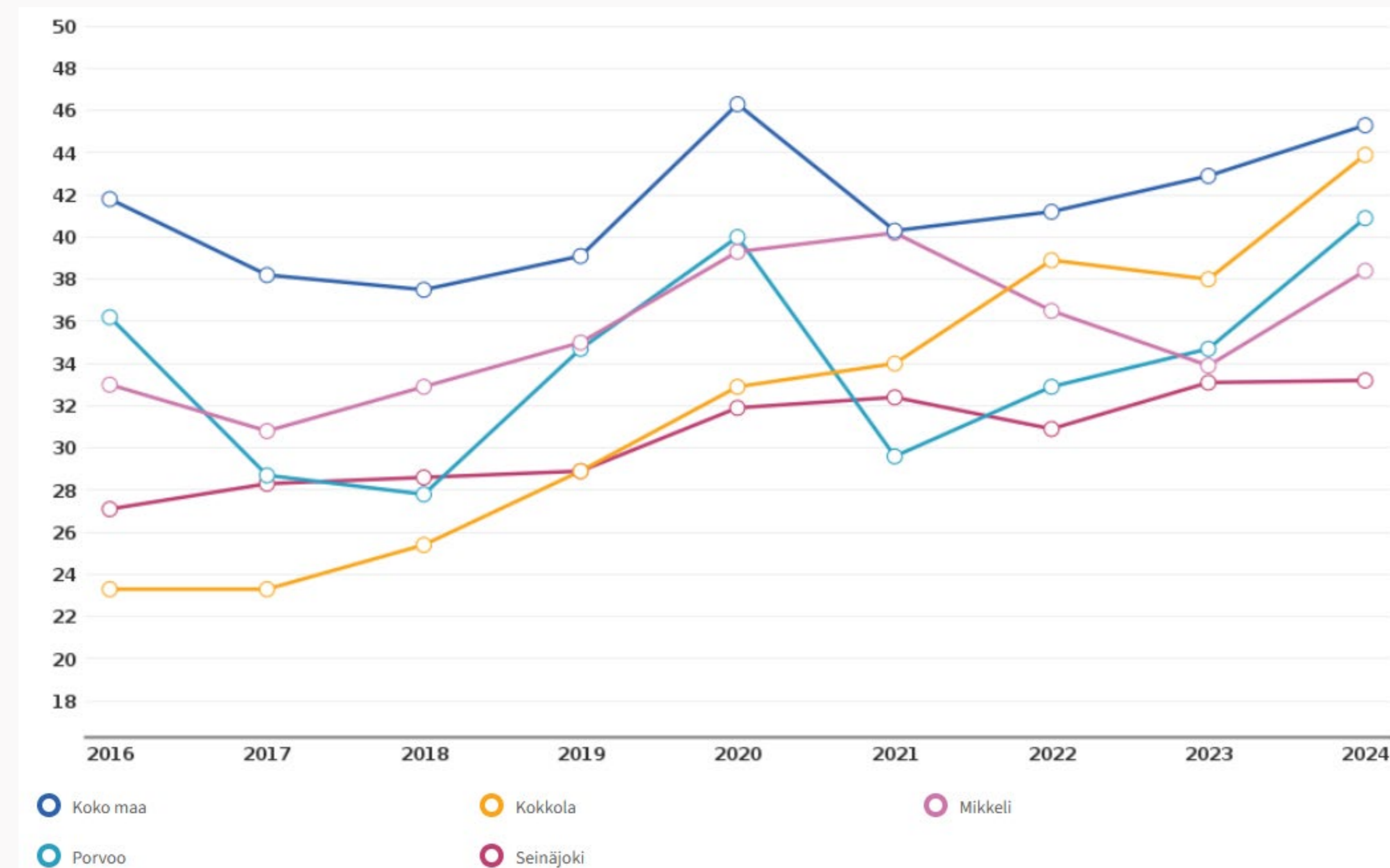
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten osalta Kokkolan tulos on vuoden 2024 osalta parempi kuin vertailukunnissa ja koko maassa keskimäärin (6,7/1000 asukasta). Ero ei ole kuitenkaan suuri, koska koko maan osalta vastaava tulos on 8,1/1000 asukasta (vuosi 2024)

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset

Indikaattori: poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten osuus / 1000 asukasta.
Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

- Kyseessä ovat sellaiset omaisuusrikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Omaisuusrikoksia ovat mm. varkaudet, ryöstöt, petokset ja maksuvälinepetokset.

Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilastot (Tilastokeskus)

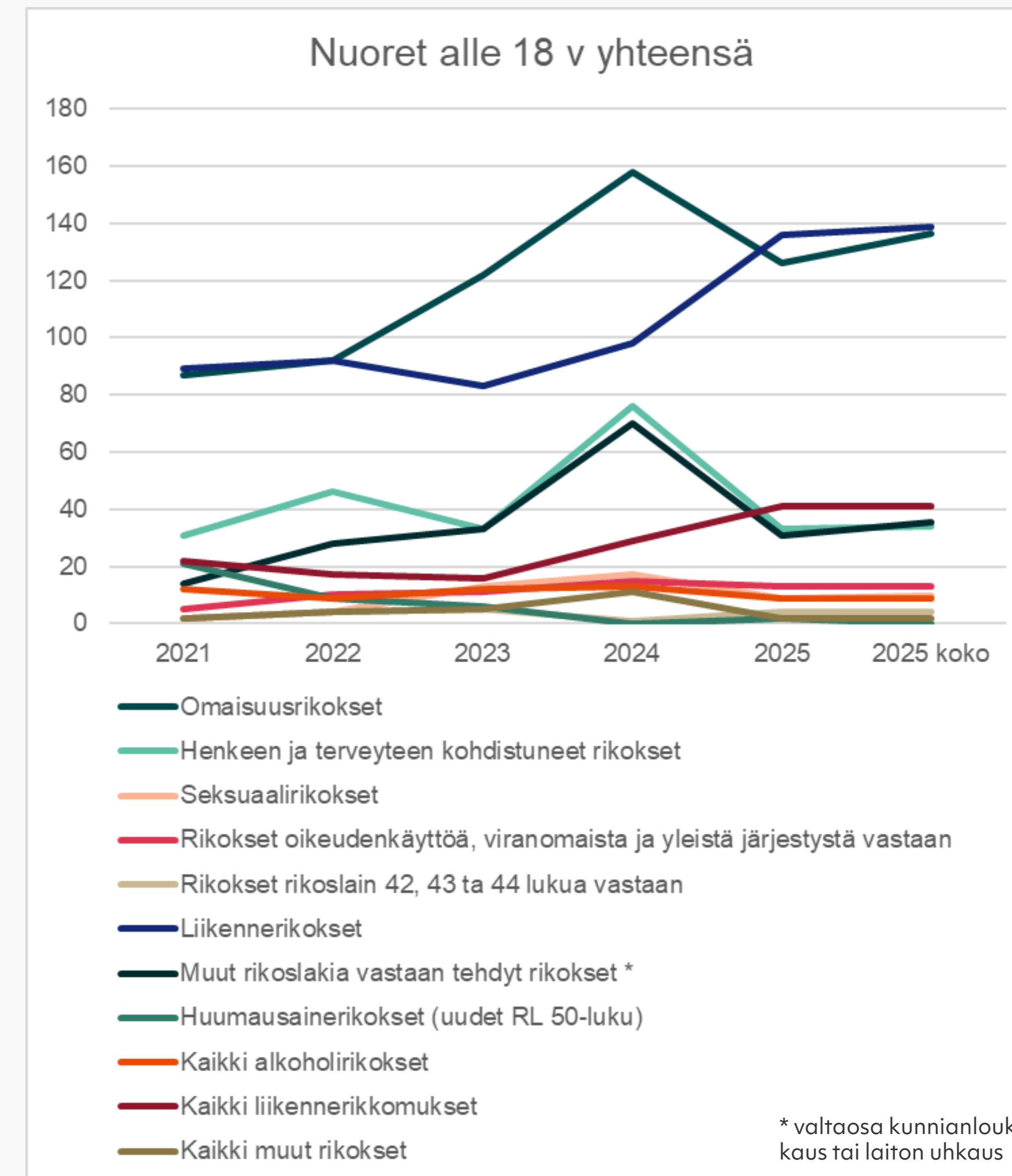
Omaisuusrikosten osalta Kokkolassa on ollut kasvua vuodesta 2016 lähtien. Vuoden 2024 tietoihin perustuen omaisuusrikoksia on Kokkolassa enemmän kuin vertailukunnissa (43,9 / 1 000 asukasta), mutta kuitenkin vähän vähemmän kuin koko maassa keskimäärin (45,3 / 1 000 asukasta).

Nuorisorikollisuus Kokkolassa

Lähde: POLSTAT (rikokset_epäiltyt) 16.12.2025

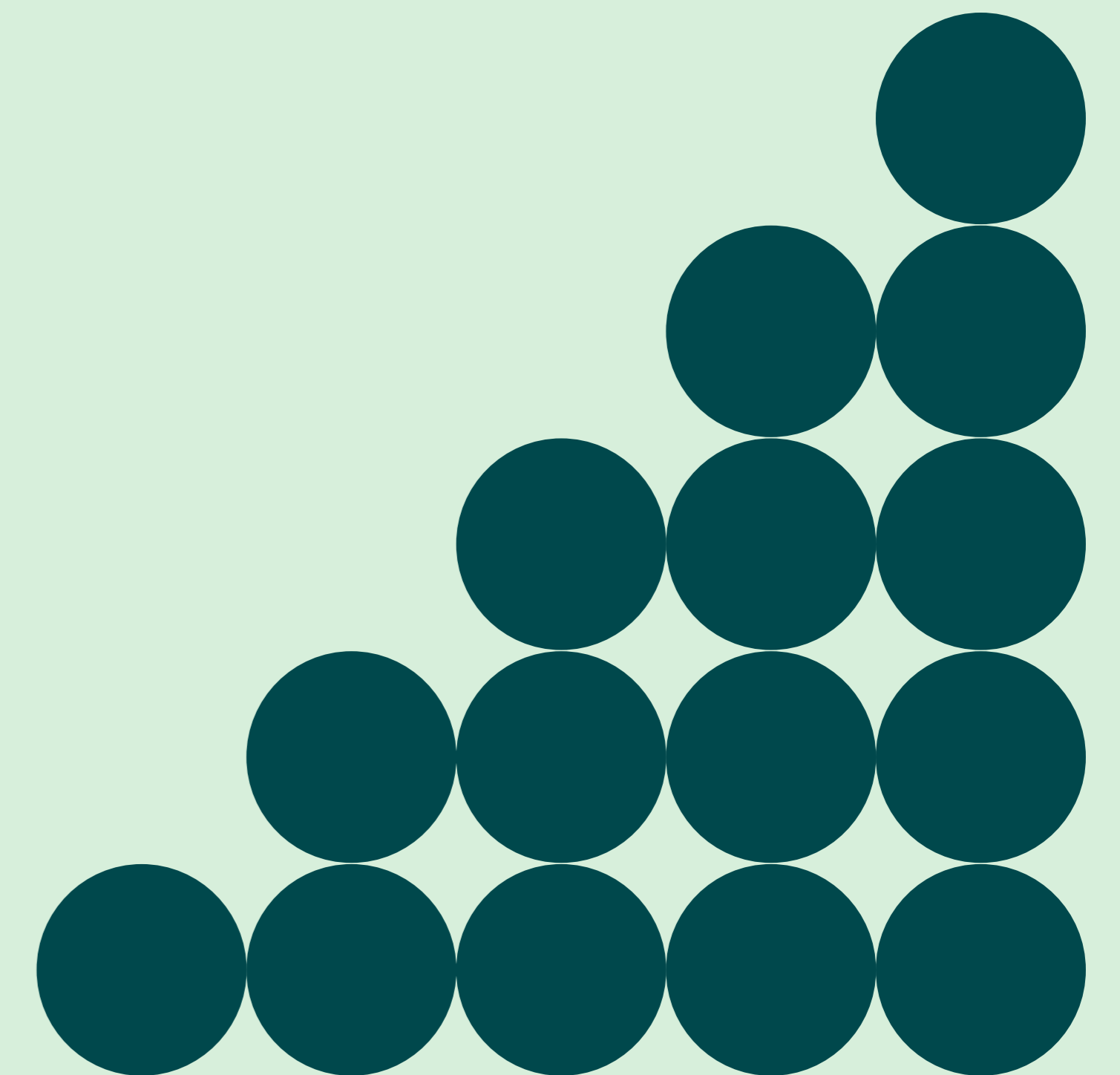
Alle 18-vuotiaiden rikoksesta epäiltyjen osalta korostuvat omaisuus- ja liikenne rikokset. Molempien osalta ollaan lähellä 140 epäilyä vuonna 2025. Erityisesti liikenne rikoksista epäiltyjen määrä on kasvanut viime vuosina.

Omaisuusrikoksissa oli selkeää kasvua 2022–2024, mutta määrät ovat nyt lähteneet laskuun.

Kuvaaja: Rikoksesta epäillyt alle 18-v nuoret Kokkolassa 2021-2025

Toimintakyky

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus)

Indikaattori: osuus (%) niistä 5. ja 8. luokan oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on heikko Move!-mittauksien mukaan.

Lähde: MOVE!-mittaustulokset

Indikaattori soveltuu peruskouluikäisten lasten ja nuorten toimintakyvyn arviointiin. Se on muodostettu Move!-mittausten kuudesta osiosta, jotka kuvaavat toimintakyvyn eri osa-alueita: kestävyyttä, lihaskuntoa, motorisia taitoja ja liikkuvuutta. Indikaattorin pistemäärä on osiosta muodostettu summa, jossa toimintakyvyn osa-alueet painottuvat yhtäläisesti. Fyysinen toimintakyky luokitellaan heikoksi, jos MOVE!-mittausten yhteispistemäärä jää 15 pisteeseen tai sen alle.

Heikko fyysinen toimintakyky muodostaa riskin henkilön terveydelle ja kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Henkilöllä on vaikeuksia selviytyä väsymättä arjen fyysistä toimintakykyä vaativista toiminnoista. Heikko toimintakyky voi johtaa haasteisiin myös akateemisessa menestymisessä ja oppimisessa. Heikko toimintakyky voi myös vähentää vapaa-ajan liikkumista sekä ohjattuun liikuntaharrastustoimintaan osallistumista.

Sekä 5.-että 8.-luokkalaisten fyysinen toimintakyky on parantunut Kokkolassa hieman (3–4 prosenttiyksikköä) vuodesta 2024 vuoteen 2025. Toimintakyky on parantunut hieman myös koko maassa keskimäärin. Kokkolan tulos on muutaman prosenttiyksikön heikempi kuin koko maan keskimääräinen tulos.

Vuosien 2018–2025 tulokset vaihtelevat melko runsaasti.

On oletettavaa, että tulosten runsasta vaihtelua selittää osaltaan oppilaiden vireystila ja motivaatio mittauspäivinä, sekä mahdolliset muut mittaustilanteeseen liittyvät seikat.

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Koko maa	36,5	37,7	38,4	37,6	38,4	37	35,8	34,6
KOKKOLA	46,2	52,3	38,3	37,2	40,8	42,1	41,8	37,1

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

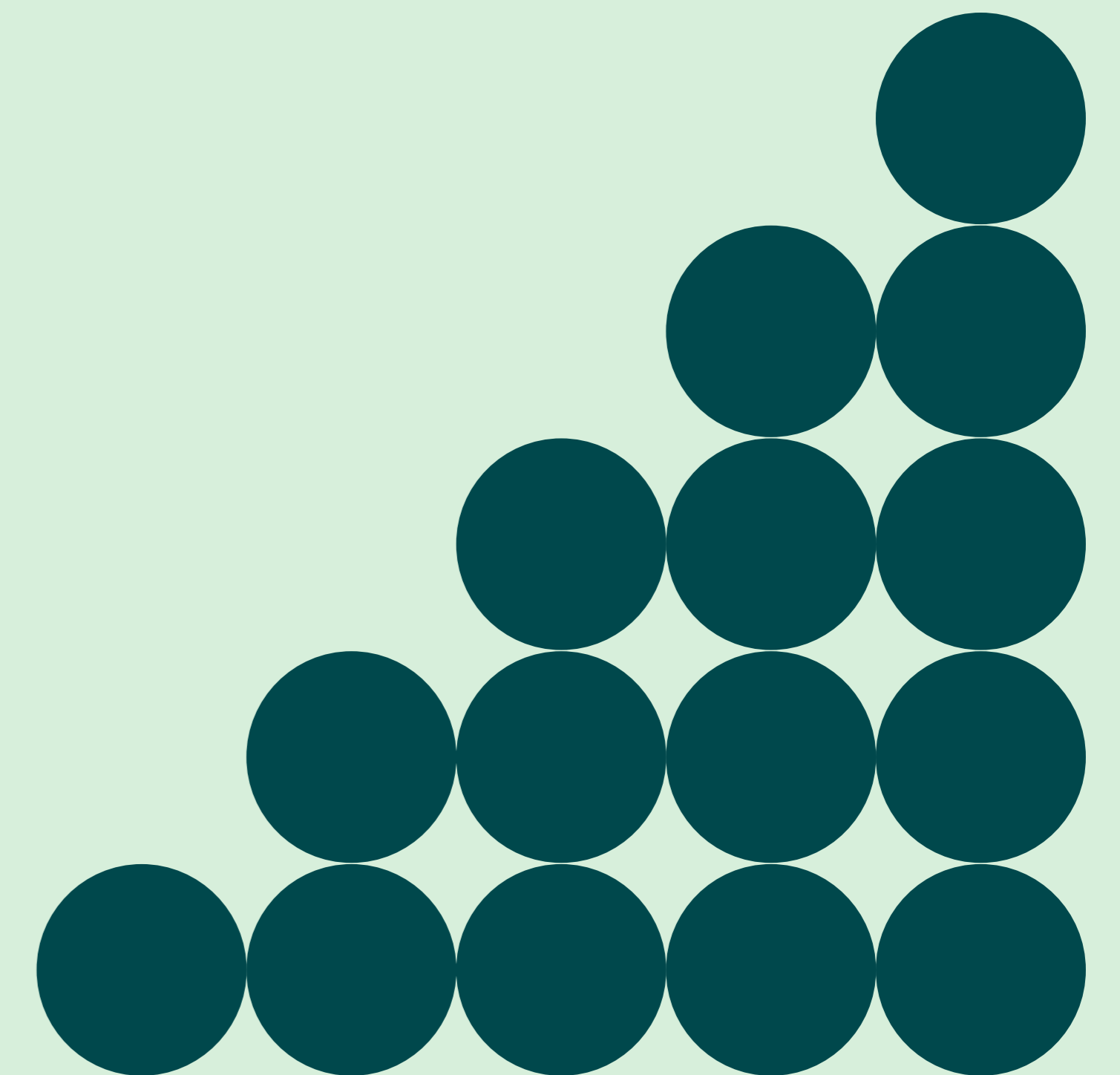
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Koko maa	39	37,6	39,2	40,9	41,2	40,1	40,4	39,6
KOKKOLA	41,2	35	36,9	50	48,3	43,7	40,6	37,5

Heikko fyysinen toimintakyky Kokkola		2024
5. luokka	pojat	40,9
5. luokka	tytöt	42,8
8. luokka	pojat	40,4
8. luokka	tytöt	40,8

Tyttöjen ja poikien tulokset eivät eroa merkittävästi toisistaan. Poikien osuus heikon fyysisen toimintakyvyn osalta on hieman alhaisempi sekä 5. että 8. luokkalaisten osalta.

Kaiken kaikkiaan voidaan kuitenkin todeta, että tulosten perusteella on syytä huoleen lasten ja nuorten heikentyneestä fyysisestä toimintakyvystä.

Osallisuus

Erittäin heikko osallisuuden kokemus

Indikaattori: erittäin heikkoa osallisuutta kokeneiden lasten/nuorten osuus (%) kysymykseen vastanneista (osallisuusindikaattori alle 50 pistettä).

Lähde: Kouluterveyskysely

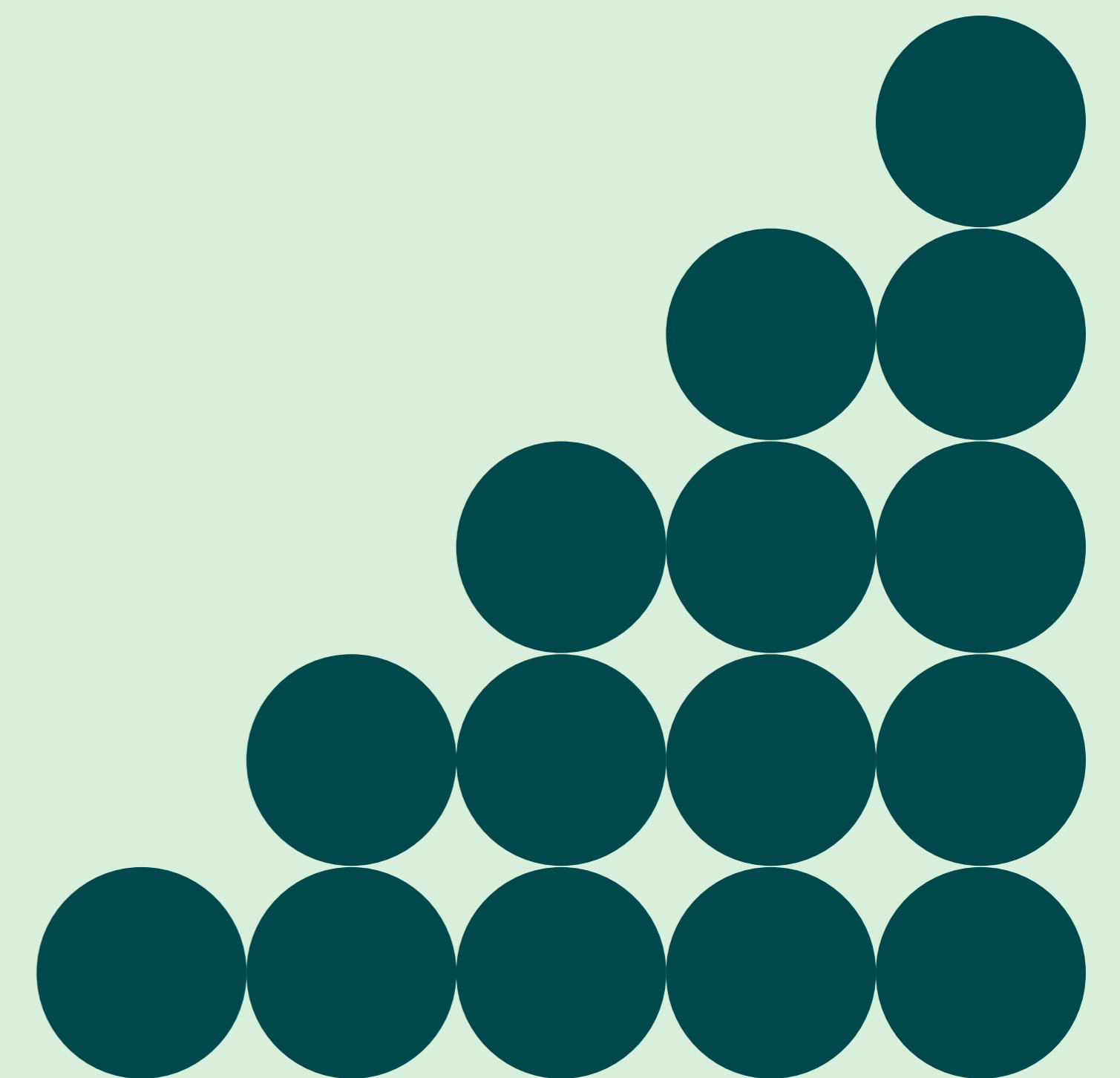
Osallisuusindikaattori muodostuu kymmenestä väittämästä, jotka kartoittavat merkityksellisyyden kokemusta, uskoa omaan toimijuuteen ja vaikutusmahdollisuuksiin omaan elämään ja elinympäristön liittyen, sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen koettua laatua. Osallisuuden kokemuksen on osoitettu olevan yhteydessä terveyteen, toimintaan ja työkykyyn, mielenterveyteen, elämänlaatuun, koettuun yksinäisyyteen, taloudellisiin vaikeuksiin, köyhyyteen, koulutusasteeseen ja työmarkkina-asemaan.

Sosiaalinen eristäytyneisyys altistaa ihmisen monille vakaville sairauksille ja se lisää alttiutta erityisesti infektioille, sydänsairauksille ja masennukselle. Sen terveysriskit ovat samassa suuruusluokassa kuin tupakoiminen ja kolme kertaa suuremmat kuin ylipainon. Sosiaalisesti eristäytyneet käyttävätkin sosiaali- ja terveystalviteita huomattavasti enemmän kuin muut ikäisensä. Erittäin heikko osallisuuden kokemus viittaa siihen, että henkilö on syrjäytymisvaarassa tai kokee itsensä syrjäytetyksi. Sisäministeriön mukaan syrjäytyminen on yksi suurimmista sisäisistä turvallisuusriskeistä

Kokkolan osalta erittäin heikko osallisuuden kokemus ei korostu millään oppiasteella verrattaessa vertailukuntiin ja koko maan keskimääräiseen tilanteeseen. 8.- ja 9.-luokkalaisten sekä lukiolaisten osalta heikkoa osallisuutta kokevien osuus on pienempi kuin verrokkikunnissa ja koko maassa keskimäärin.

	2019	2021	2023
8. ja 9. luokan oppilaat			
Koko maa	8	11	12
KOKKOLA	7	12	10
Mikkeli	9	10	11
Porvoo	7	11	16
Seinäjoki	8	9	13
ammatill. oppilaitos 1. ja 2. vuoden opiskelijat			
Koko maa	7	9	10
KOKKOLA	6	9	10
Mikkeli	7	7	10
Porvoo	7	9	12
Seinäjoki	7	9	9
lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat			
Koko maa	7	9	9
KOKKOLA	8	11	7
Mikkeli	5	12	14
Porvoo	7	13	10
Seinäjoki	8	7	8

Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumuskyseily

Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumuskysely

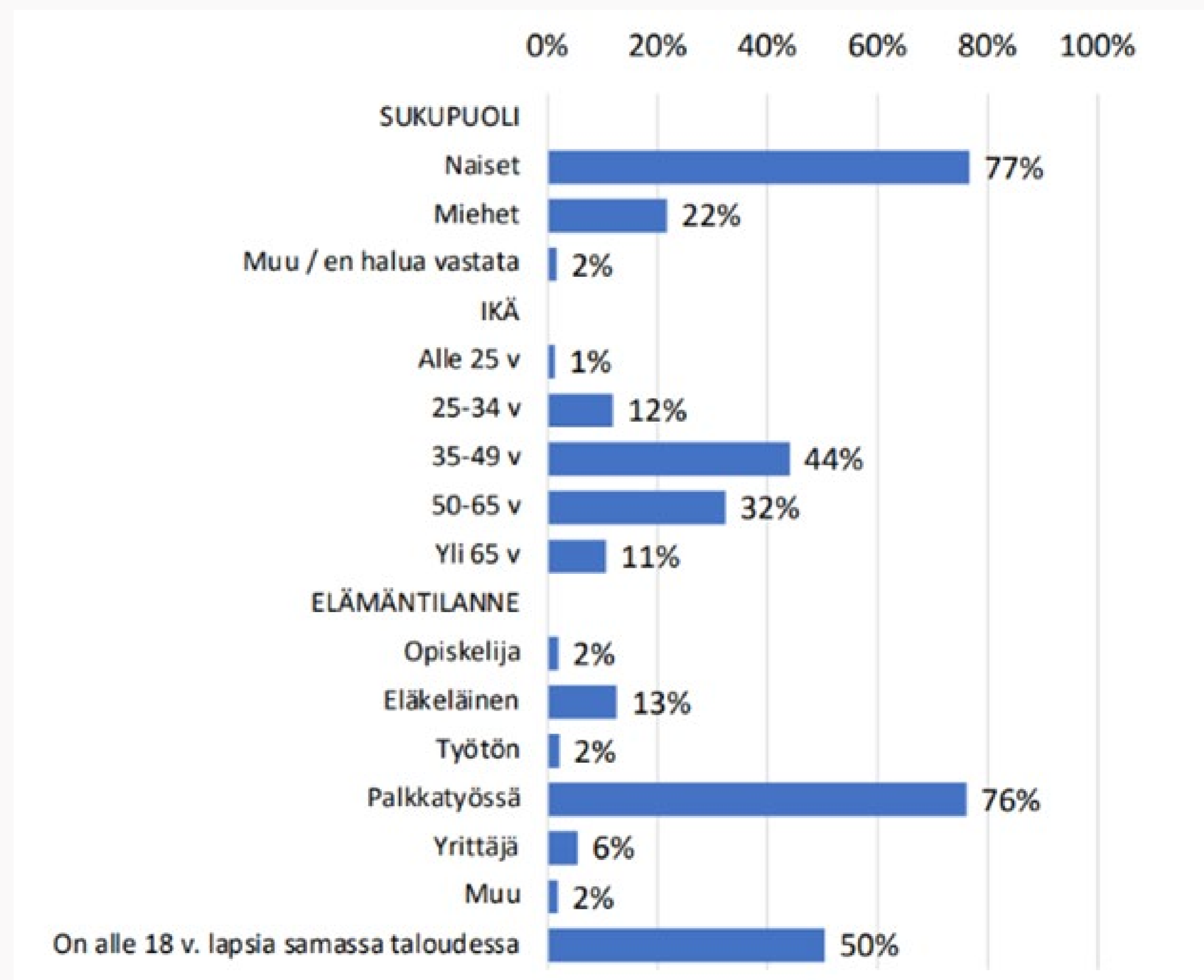
Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumuskysely toteutettiin 14 kunnan yhteistyönä vuonna 2023. Kyselyt toteutettiin maaliskuussa kuntien verkkosivujen kautta. Kyselyiden käytännön toteuttamisesta vastasi asiantuntijayritys North Sport Consulting, ja kunnat markkinoivat kyselyä omissa kanavissaan. Kokkolassa kyselyyn vastasi 1158 kaupunkilaista.

Positiiviset tulokset Kokkolan osalta:

- Alle 35 v. ikäryhmässä liikuntasuositusten toteutuminen Kokkolassa selvästi keskiarvoja yleisempää
- Yli 70 % vastaajista antoi Kokkolan kaupungin tuottamille liikuntapalveluille hyvän tai kiitettävän kokonaisarvion. Tulos oli parempi kuin koko aineiston keskiarvo
- Arki- ja luontoliikkumisen olosuhteisiin kaupungin aikuisväestö oli laajalti tyytyväisiä (kävely- ja pyöräteihin tyytyväisiä n. 80 % ja luontoliikuntamahdollisuuksiin yli 85 %)
- Kokkolan lähiliikuntaolosuhteisiin (75 %) ja uimahalliin (yli 80 %) ollaan koko aineiston keskiarvoja tyytyväisempiä
- Yli 65-vuotiaat kokkolalaiset harrastavat säännöllisemmin kuntoliikuntaa kuin aineistossa keskimäärin
- Uneen ja ravintoon liittyvät suositukset varsin laajalti tiedossa aikuisväestön keskuudessa

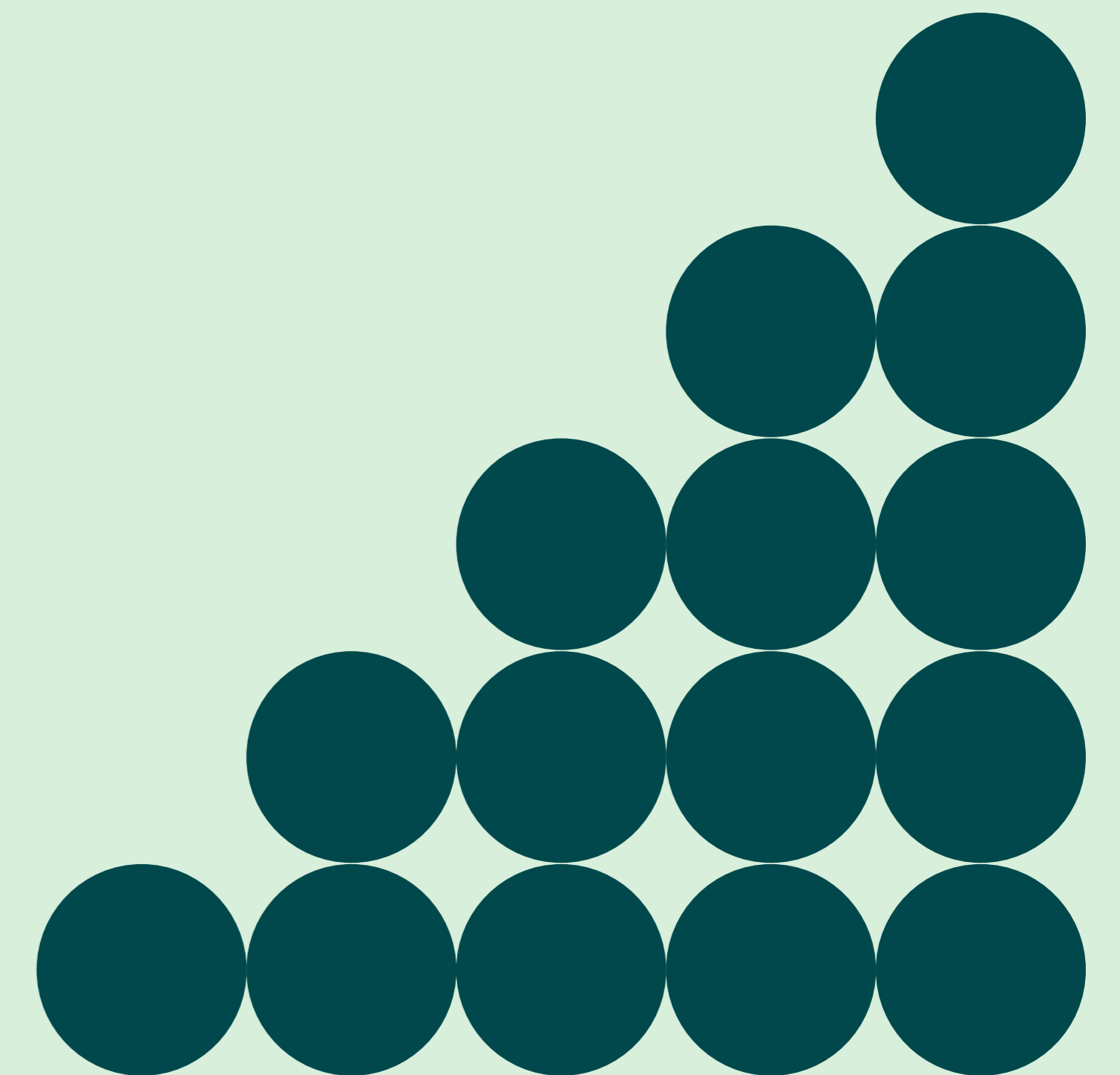
Negatiiviset tulokset Kokkolan osalta:

- Alle puolet kaupungin aikuisväestöstä liikkuu oman terveytensä kannalta riittävästi
- Merkittävällä osalla liian paljon päivittäistä istumista ja liian vähän unta suhteessa suositukseen
- Nuoret (alle 35 v.) vastaajat tyytymättömiä arki- ja luontoliikkumisen olosuhteisiin kuin muu aikuisväestö Kokkolassa
- Miehet kokevat terveydelliset syyt ja naiset ajanpuutteen selvästi yleisemmiksi liikkumisen esteiksi Kokkolassa kuin kunnissa keskimäärin
- Nuorilla (alle 35 v.) lisäksi merkittävänä liikkumisen esteinä kaverin tai seuran puute (38 %) sekä taloudelliset syyt (37 %)
- Etenkin naiset ovat Kokkolassa keskiarvoa yleisemmin tyytymättömiä kaupungin ylläpitämiin kuntosaleihin

Kuvaaja. Vastaajien jakautuminen keskeisten taustamuuttujien suhteen

PYLL indeksi, menetetyt elinvuodet

PYLL-indeksi, enneaikaisesti menetetyt elinvuodet

Määrittelyssä on käytetty kansainvälistä OECD/Eurostat lists of preventable and treatable causes of death -ryhmittelyä

Enneaikaisuuden ikärajana on käytetty 75 vuotta.

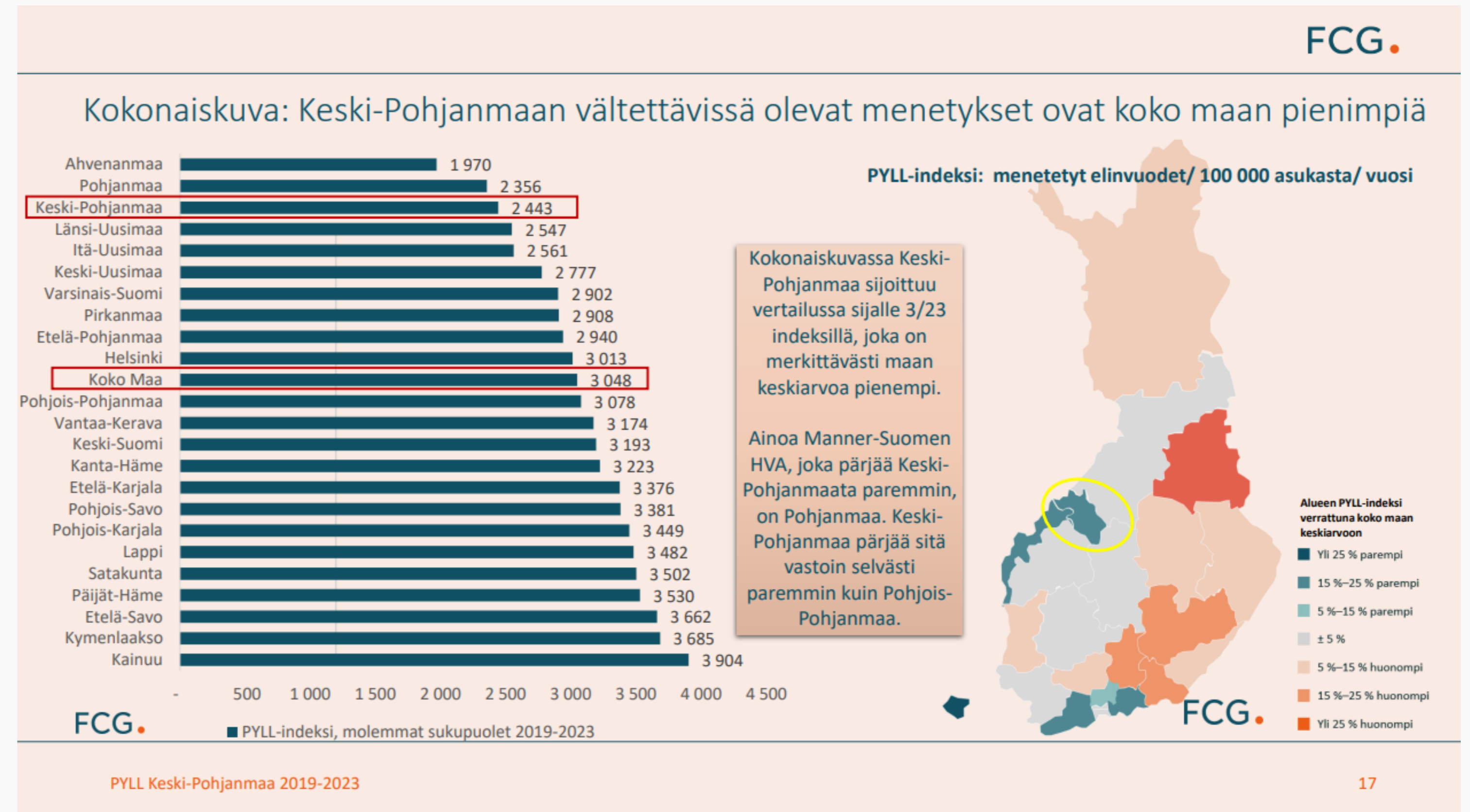
Menetykset ilmoitetaan PYLL-indeksin muodossa: menetetyt elinvuodet/ 100 000 asukasta/ vuosi:

- Viiden vuoden vertailujaksot (uusin 2019-2023)
- Vertailu 10 ja 20 vuoden takaisin jaksoihin
- Standardoitu vakioväestöön (OECD:n väestö 2019)

Esimerkki:

Suomessa huumemenetysten PYLL-luku 332 -> joka vuosi menetetään huumeisiin 332 elinvuotta / 100 000 asukasta = joka vuosi menetetään huumeisiin 18 605 elinvuotta Suomessa = tämä vastaa joka vuosi 248 kokonaista 75-v elämää, jotka jäävät kokonaan elämättä

FCG Finnish Consulting Group, 2025: Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite, PYLL Vältettävissä olevat enneaikaisesti menetetyt elinvuodet -tulokset

Kokkolassa enneaikaisesti menetettyjä elinvuosia aiheuttavat eniten

- Verenkiertoelinten sairaudet. Miesten osuus on huomattavasti naisten osuutta suurempi.
- Alkoholi ja huumeet. Miesten osuus on huomattavasti naisten osuutta suurempi.
- Tapaturmat ja väkivalta. Myös tässä miesten osuus korostuu.
- Pahanlaatuiset kasvaimet.

Verenkiertoelinten sairaudet, Kokkola, PYLL-indeksi 2019-2023:	
molemmat sukupuolet	568
miehet	822
naiset	317

Alkoholi ja huumeet, Kokkola, PYLL-indeksi 2019-2023:	
molemmat sukupuolet	557
miehet	903
naiset	190

Pahanlaatuiset kasvaimet, Kokkola, PYLL-indeksi 2019-2023:	
molemmat sukupuolet	476
miehet	474
naiset	480

Tapaturmat ja väkivalta, Kokkola, PYLL-indeksi 2019-2023:	
molemmat sukupuolet	480
miehet	616
naiset	337

Positiivista on, että Kokkolassa menetettyjä elinvuosia on nyt kaikkien kuolemansyiden pääluokkien osalta vähemmän kuin aikaisempien seurantajaksojen aikana.

Verenkiertoelinten sairaudet, PYLL-indeksi ajanjaksoittain	
vuodet 1999-2003	884
vuodet 2009-2013	733
vuodet 2019-2023	568

Alkoholi ja huumeet, PYLL-indeksi ajanjaksoittain	
vuodet 1999-2003	636
vuodet 2009-2013	814
vuodet 2019-2023	557

Huumeet, PYLL-indeksi ajanjaksoittain	
vuodet 1999-2003	171
vuodet 2009-2013	293
vuodet 2019-2023	220

Tapaturmat ja väkivalta, PYLL-indeksi ajanjaksoittain	
vuodet 1999-2003	1120
vuodet 2009-2013	628
vuodet 2019-2023	480

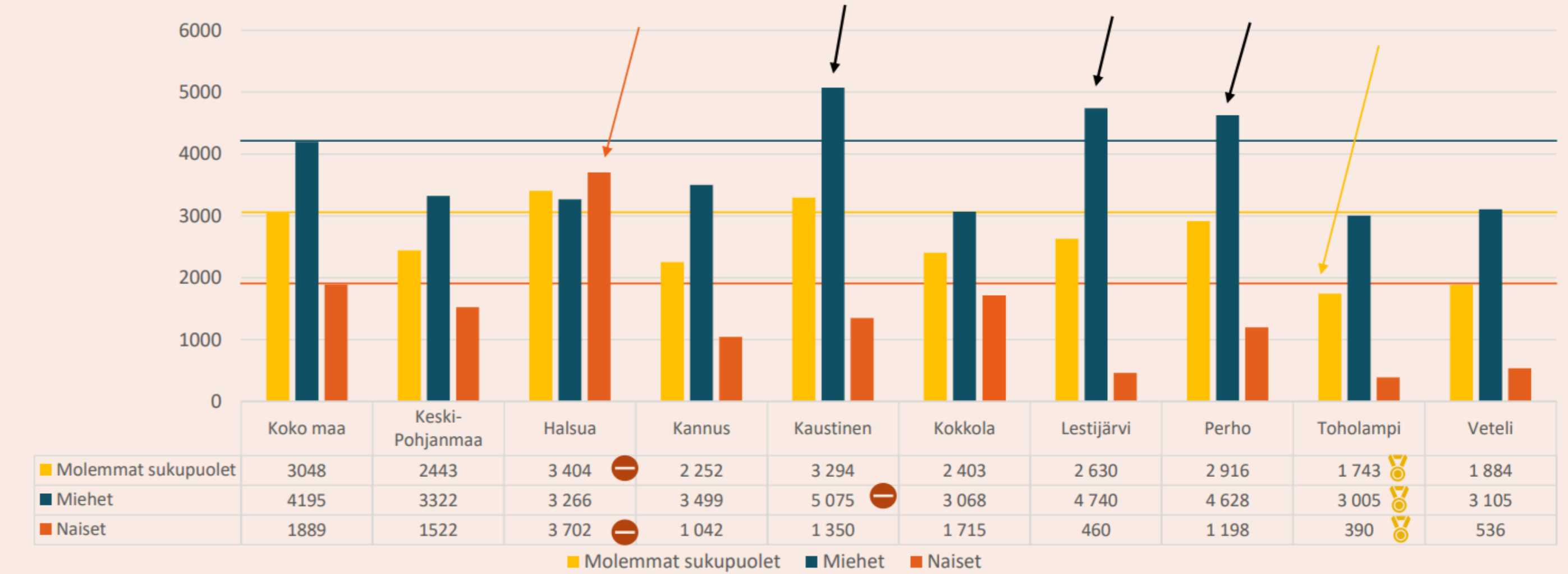
Pahanlaatuiset kasvaimet, PYLL-indeksi ajanjaksoittain	
vuodet 1999-2003	790
vuodet 2009-2013	839
vuodet 2019-2023	476

Keuhkosityöpä, PYLL-indeksi ajanjaksoittain	
vuodet 1999-2003	213
vuodet 2009-2013	263
vuodet 2019-2023	98

FCG Finnish Consulting Group, 2025: Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite, PYLL Vältettävissä olevat enneaikaisesti menetetyt elinvuodet -tulokset

Kaikki vältettävissä olevat menetykset

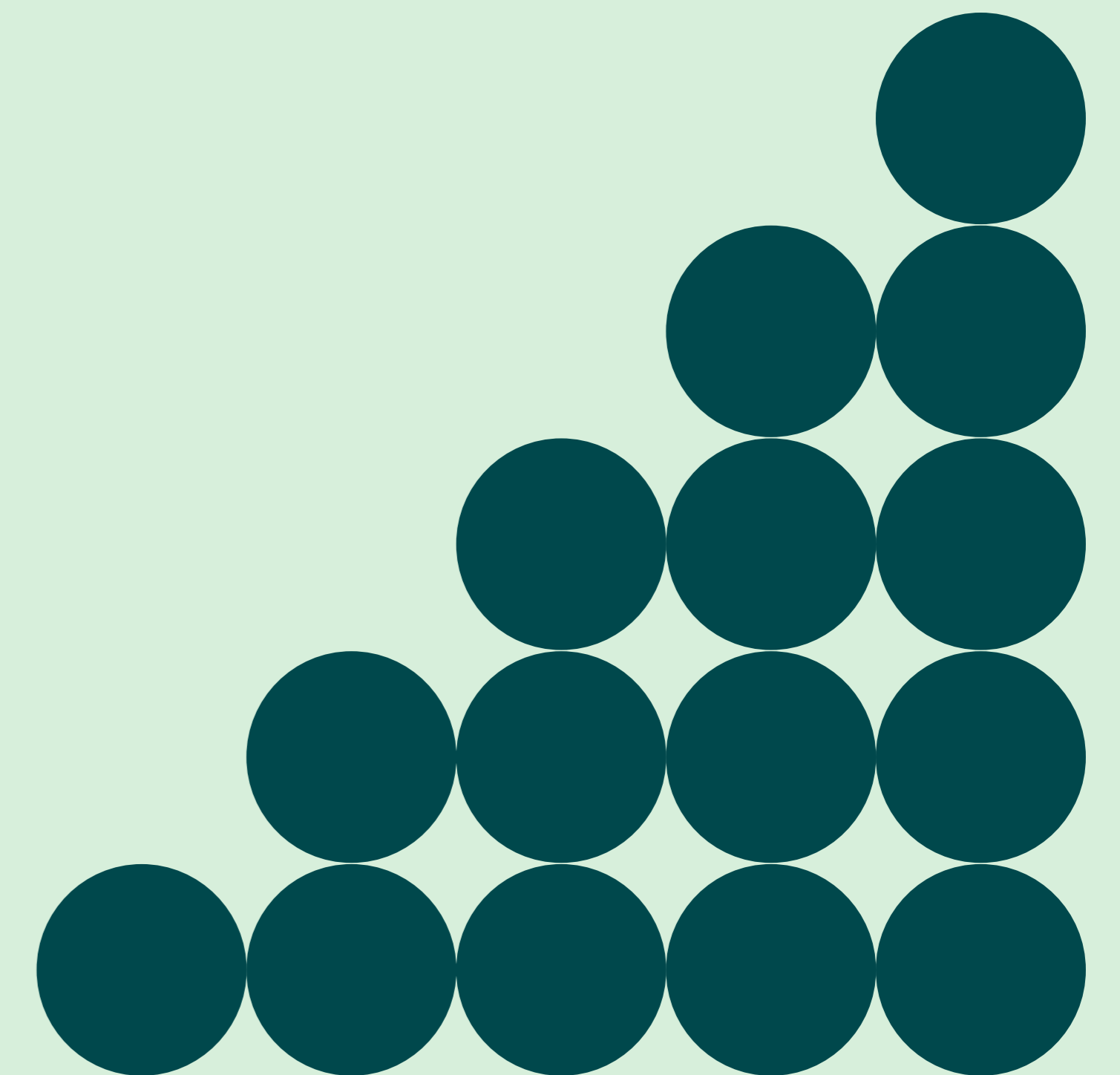
Halsualla menetykset yhteensä ovat Keski-Pohjanmaan korkeimpia yhdessä Kaustisen menetysten kanssa. Halsuan naisten menetykset ovat jopa korkeammat kuin miesten menetykset. Erityisesti Kaustisen, Perhon ja Lestijärven miesten menetykset ovat korkeita.

PYLL Keski-Pohjanmaa 2019-2023

33

Alueellinen tilastotieto

Asukkaat ikäryhmittäin ja alueittain

Postinumeroalueittain tarkasteltuna suurin osa Kokkolan asukkaista asuu keskustassa, Kirkonmäen /Isokylän alueella, Rytimäellä, Kiviniityssä/Tullimäellä, Halkokarilla.

Eniten 0–12 -vuotiaita lapsia on Kirkonmäen/Isokylän alueella. Myös keskustassa, Rytimäellä ja Halkokarilla lasten osuus on yli 10 %.

13–19 –vuotiaita nuoria asuu eniten keskustassa, Kirkonmäen / Isokylän alueella ja Rytimäessä.

Yli 70-vuotiaita asuu eniten Kokkolan keskustassa.

Eri alueiden asukkaiden ikäjakauman perusteella kaupungin hyvinvointia ylläpitäviä palveluiden ja toimintojen sijaintia voidaan suunnata oikeille alueille.

Postinumero	Alue	0-12 v.		15-19 v.		yli 70 v.	
		Alue	0-12 v %	Alue	13-19 v	Alue	yli 70 v %
67100	Kokkola keskus	Kirkonmäki-Isokylä	16,3	Kokkola keskus	19,6	Kokkola keskus	26,9
67200	Kiviniitty-Tullimäki	Kokkola keskus	13,7	Kirkonmäki-Isokylä	13,9	Kiviniitty-Tullimäki	9,6
67300	Halkokari	Rytimäki	12,9	Rytimäki	11,6	Halkokari	9,2
67400	Rytimäki	Halkokari	10,5	Kälviä keskus	8,7	Koivuhaka	8,6
67410	Vitsari	Kälviä keskus	8,1	Kiviniitty-Tullimäki	8,4	Kälviä keskus	8,4
67500	Sokoja	Kiviniitty-Tullimäki	7,4	Halkokari	8,0	Kirkonmäki-Isokylä	8,0
67600	Linnusperä-Kaustari	Linnusperä-Kaustari	7,2	Linnusperä-Kaustari	7,8	Rytimäki	7,1
67700	Kirkonmäki-Isokylä	Koivuhaka	6,3	Koivuhaka	6,4	Linnusperä-Kaustari	4,4
67800	Koivuhaka	Sokoja	2,8	Sokoja	2,7	Lohtaja keskus	2,7
68900	Ykspihjala	Ykspihjala	2,8	Ykspihjala	2,6	Ykspihjala	2,6
68210	Marinkainen	Lohtaja keskus	2,5	Ruotsalo	2,2	Marinkainen	2,2
68220	Karhi	Ruotsalo	2,1	Marinkainen	1,8	Sokoja	2,2
68230	Lohtaja keskus	Vitsari	1,9	Lohtaja keskus	1,7	Vitsari	1,9
68240	Ala-Viirre	Marinkainen	1,5	Vitsari	1,5	Öja	1,6
68300	Kälviä keskus	Öja	1,4	Öja	0,9	Ruotsalo	1,3
68320	Ruotsalo	Ullava keskus	0,9	Ullava keskus	0,7	Ala-Viirre	0,9
68370	Ullava keskus	Ala-Viirre	0,5	Ala-Viirre	0,6	Ullava keskus	0,8
68380	Yli-Ullava	Yli-Ullava	0,5	Yli-Ullava	0,5	Yli-Ullava	0,8
68390	Rahkonen	Karhi	0,4	Rahkonen	0,3	Rahkonen	0,4
68550	Öja	Rahkonen	0,4	Karhi	0,3	Rita	0,3
68999	Rita	Rita	0,1	Rita	0,2	Karhi	0,2

Tuloluokat, työttömyys ja ostovoima

Alimpaan tuloluokkaan kuuluvia talouksia on selkeästi eniten Kokkolan keskustan alueella.

Suurin työttömien osuus on Koivuhaassa, Ullavan keskustassa, Kokkolan keskustassa ja Kiviniityssä/Tullimäellä.

Heikoin ostovoima on Ullavan keskustassa ja Koivuhaassa. On kuitenkin tärkeää huomata, että ostovoima on yleisestikin Kokkolassa suhteellisen alhainen. Suurimassa osassa Kokkolan alueita keskimääräinen ostovoimakertymä on noin 20 000–22 000 € / asukas / vuosi.

Tilastokeskus, Paavo –tilastotietoa postinumeroalueittain, 2025

Alue	Keskimääräinen ostovoimakertymä / vuosi/asukas/€
Öja	23639
Halkokari	23148
Sokoja	22311
Kiviniitty-Tullimäki	22209
Rita	22197
Yli-Ullava	22109
Ruotsalo	21847
Rytimäki	21750
Rahkonen	21593
Kokkola Keskus	21501
Ala-Viirre	21316
Linnusperä-Kaustari	21161
Vitsari	21051
Marinkainen	20965
Kirkonmäki-Isokylä	20903
Karhi	20784
Kälviä Keskus	20367
Lohtaja Keskus	20356
Ykspihjala	20098
Koivuhaka	18828
Ullava Keskus	18188

Alue	Työttömät, %
Koivuhaka	7,8
Ullava Keskus	5,9
Kokkola Keskus	5,6
Kiviniitty-Tullimäki	5,4
Ykspihjala	4,6
Kälviä Keskus	4,4
Lohtaja Keskus	4,3
Ruotsalo	3,9
Yli-Ullava	3,8
Ala-Viirre	3,8
Öja	3,3
Rita	3,3
Kirkonmäki-Isokylä	3,2
Vitsari	3,0
Marinkainen	3,0
Rytimäki	3,0
Halkokari	2,8
Rahkonen	2,7
Linnusperä-Kaustari	2,4
Sokoja	2,2
Karhi	0

Alue	Alimpaan tuloluokkaan kuuluvat taloudet, %
Kokkola keskus	39,3
Kiviniitty-Tullimäki	13,4
Koivuhaka	12,1
Kälviä Keskus	5,7
Kirkonmäki-Isokylä	5,5
Halkokari	4,6
Rytimäki	4,3
Linnusperä-Kaustari	2,7
Lohtaja Keskus	2,3
Ykspihjala	2,2
Marinkainen	1,5
Sokoja	1,3
Ruotsalo	0,9
Vitsari	0,9
Öja	0,8
Ullava keskus	0,7
Ala-Viirre	0,7
Yli-Ullava	0,6
Rahkonen	0,3
Karhi	0,1
Rita	0,1